

At: Aelodau'r Pwyllgor Craffu
Cymunedau

Dyddiad: 3 Rhagfyr 2020

Rhif Union: 01824 712554

ebost: democrataidd@sirddinbych.gov.uk

Annwyl Gyngorydd

Fe'ch gwahoddir i fynychu cyfarfod y **PWYLLGOR CRAFFU CYMUNEDAU, DYDD IAU, 10 RHAGFYR 2020** am **10.00 am** yn **TRWY GYFRWNG FIDEO**.

SYLWCH: YN SGIL Y CYFYNGIADAU AR DEITHIO A'R ANGEN I GADW PELLTER CYMDEITHASOL, NI GYNHELIR Y CYFARFOD HWN YN EI LEOLIAD ARFEROL. BYDD YN GYFARFOD O BELL TRWY FIDEO-GYNADLEDDA AC NI FYDD AR AGOR I'R CYHOEDD.

Yn gywir iawn

G Williams
Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol, AD a Democrataidd

AGENDA

1 YMDDIHEURIADAU

2 DATGAN CYSYLLTIAD (Tudalennau 3 - 4)

Yr Aelodau i ddatgan unrhyw gysylltiad personol neu gysylltiad sy'n rhagfarnu mewn unrhyw fater a nodwyd i'w ystyried yn y cyfarfod hwn.

3 MATERION BRYD FEL Y'U CYTUNWYD GAN Y CADEIRYDD

Hysbysiad o eitemau y dylid, ym marn y Cadeirydd, eu hystyried yn y cyfarfod fel materion brys yn unol ag Adran 100B(4) Deddf Llywodraeth Leol 1972.

4 COFNODION (Tudalennau 5 - 26)

Derbyn -

- a) Cofnodion cyfarfod arbennig y Pwyllgor Craffu Cymunedau a gynhaliwyd ar 5 Hydref 2020 (copi wedi'i amgáu), a
- b) Chofnodion cyfarfod y Pwyllgor Craffu Cymunedau a gynhaliwyd ar 22 Hydref 2020 (copi wedi'i amgáu).

5 RHEOLI PERYGL LLIFOGYDD AR DRAWS SIR DDINBYCH (Tudalennau 27 - 46)

Ystyried adroddiad gan y Peiriannydd Perygl Llifogydd (copi wedi'i amgáu) sy'n amlinellu mesurau rheoli a lliniaru llifogydd er mwyn delio â phob math o lifogydd ar draws y sir.

6 RHAGLEN WAITH ARCHWILIO (Tudalennau 47 - 72)

Ystyried adroddiad gan y Cydlynnydd Craffu (copi wedi'i amgáu) yn gofyn am adolygiad o raglen gwaith i'r dyfodol y pwyllgor a rhoi'r diweddaraf i'r aelodau ar faterion perthnasol.

7 ADBORTH GAN GYNRYCHIOLWYR PWYLLGORAU

Derbyn unrhyw ddiweddariadau gan gynrychiolwyr y Pwyllgor ar Fyrddau a Grwpiau amrywiol y Cyngor.

AELODAETH

Y Cynghorwyr

Huw Williams (Cadeirydd)

Graham Timms (Is-Gadeirydd)

Mabon ap Gwynfor

Anton Sampson

Brian Blakeley

Glenn Swingler

Rachel Flynn

Andrew Thomas

Tina Jones

Cheryl Williams

Merfyn Parry

COPIAU I'R:

Holl Gynghorwyr er gwybodaeth

Y Wasg a'r Llyfrgelloedd

Cynghorau Tref a Chymuned

DEDDF LLYWODRAETH LEOL 2000

Cod Ymddygiad Aelodau

DATGELU A CHOFRESTRU BUDDIANNAU

Rwyf i,
(enw)

*Aelod /Aelod cyfetholedig o
(*dileuer un)

Cyngor Sir Ddinbych

YN CADARNHAU fy mod wedi datgan buddiant ***personol / personol a sy'n rhagfarnu** nas datgelwyd eisoes yn ôl darpariaeth Rhan III cod ymddygiad y Cyngor Sir i Aelodau am y canlynol:-
(*dileuer un)

Dyddiad Datgelu:

Pwyllgor (nodwch):

Agenda eitem

Pwnc:

Natur y Buddiant:

(Gweler y nodyn isod)*

Llofnod

Dyddiad

Noder: Rhowch ddigon o fanylion os gwelwch yn dda, e.e. 'Fi yw perchennog y tir sy'n gyfagos i'r cais ar gyfer caniatâd cynllunio a wnaed gan Mr Jones', neu 'Mae fy ngŵr / ngwraig yn un o weithwyr y cwmni sydd wedi gwneud cais am gymorth ariannol'.

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

PWYLLGOR CRAFFU CYMUNEDAU

Cofnodion cyfarfod y Pwyllgor Craffu Cymunedau a gynhaliwyd dros WebEx ddydd Llun, 5 Hydref 2020 am 10.30 am.

YN BRESENNOL

Y Cynghorwyr Brian Blakeley, Mabon ap Gwynfor, Rachel Flynn, Merfyn Parry, Glenn Swingler, Andrew Thomas, Graham Timms (Is-Gadeirydd), Cheryl Williams a Huw Williams (Cadeirydd)

Roedd yr Aelodau Cyfetholedig, Kathleen Jones a Neil Roberts yn bresennol ar gyfer eitem 4 ar y rhaglen - Adolygu Penderfyniad Cabinet o ran Cynigion Band B Rhaglen Ysgolion yr 21ain Ganrif

Roedd yr **Aelodau Cabinet** – y Cyngorydd Huw Hilditch-Roberts, Aelod Arweiniol Addysg, Gwasanaethau Plant ac Ymgysylltu â'r Cyhoedd yn bresennol ar gyfer eitem 4 ar y rhaglen a'r Cyngorydd Julian Thompson-Hill, Aelod Arweiniol Cyllid, Perfformiad ac Asedau Strategol yn bresennol ar gyfer eitem 5 ar y rhaglen.

Arsylwyr – Y Cynghorwyr Joan Butterfield, Meirick Davies, Hugh Irving, Alan James, Gwyneth Kensler, Barry Mellor, Melvyn Mile, Paul Penlington, Arwel Roberts, Peter Scott, Rhys Thomas ac Emrys Wynne

HEFYD YN BRESENNOL

Cyfarwyddwyr Corfforaethol: yr Economi a'r Parth Cyhoeddus (GB) a Chymunedau (NS), Penaethiaid Gwasanaeth: Gwasanaethau Cyfreithiol, AD a Democrataidd (GW) a Chyllid ac Eiddo (SG); Pennaeth Addysg Dros Dro (GD); Pen Reolwr – Cymorth i Ysgolion (JC); Swyddog Arweiniol – Eiddo Corfforaethol a Stoc Dai (DL); Rheolwr Rhaglen – Datblygiad Tai (MD); Pen Syrfewr Siartredig Prisiad ac Ystadau (MJ), Cydlynnydd Craffu (RE) a Gweinyddwr Pwyllgorau (KEJ)

PWYNT SYLW

Yn sgil y cyfyngiadau presennol ar deithio a'r gofyniad i gadw pellter cymdeithasol yn sgil pandemig y Coronafeirws, cynhaliwyd y cyfarfod o bell trwy gyfrwng fideo gynadledda ac nid oedd ar agor i'r cyhoedd. Cafodd pob aelod gyfle i fynychu fel arsylwyr a chafodd y Gohebydd Democratiaeth Lleol wahoddiad i arsylwi hefyd.

1 YMDDIHEURIADAU

Roedd y Cyngorydd Paul Penlington (llofnodwr arweiniol i'r cais galw i mewn ar gyfer eitem 4 ar y rhaglen) wedi cyflwyno ei ymddiheuriad oherwydd ymrwymadau gwaith nad oedd modd eu hosgoi. Nodwyd y byddai'r Cyngorydd Mabon ap Gwynfor yn annerch y Pwyllgor yn ei absenoldeb.

2 DATGAN CYSYLLTIAD

Datganodd yr aelodau canlynol gysylltiad personol ag eitem 4 ar y rhaglen – Adolygu Penderfyniad Cabinet o ran Cynigion Band B Rhaglen Ysgolion yr 21ain Ganrif –

Y Cynghorydd Meirick Lloyd Davies – mae'n llywodraethwr yn Ysgol Cefn Meiriadog

Y Cynghorydd Huw Hilditch-Roberts – mae'n rhiant i ddisgybl o Ysgol Brynhyfryd / Llywodraethwr Ysgol Pen Barras

Y Cynghorydd Hugh Irving – mae'n llywodraethwr yn Ysgol Uwchradd Prestatyn

Y Cynghorydd Merfyn Parry – mae'n llywodraethwr yn Ysgol Bryn Clwyd ac Ysgol Gellifor

Y Cynghorydd Arwel Roberts – mae'n llywodraethwr yn Ysgol y Castell

Aelod Cyfetholedig Neil Roberts – mae'n llywodraethwr yn Ysgol y Parc

Y Cynghorydd Peter Scott – mae'n llywodraethwr yn Ysgol Fabanod Llanelwy

Y Cynghorydd Glenn Swingler – mae'n llywodraethwr yn Ysgol Pendref

Y Cynghorydd Graham Timms – mae'n llywodraethwr yn Ysgol Dinas Brân

Y Cynghorydd Emrys Wynne – mae'n llywodraethwr yn Ysgol Brynhyfryd ac Ysgol Borthyn

3 MATERION BRYN FEL Y'U CYTUNWYD GAN Y CADEIRYDD

Datganodd y Cadeirydd ei fwriad i gynnwys y mater canlynol i'w drafod (fel eitem 5 ar y rhaglen) oherwydd bod angen rhoi sylw brys iddo – Adolygu Penderfyniad y Cabinet o ran 'Gwaredu tir yn ymyl Ysgol Pendref, Dinbych'.

Roedd yr eitem yn ymwneud ag ail gais galw i mewn a ddaeth i law yn dilyn cyfarfod y Pwyllgor ac roedd y Cadeirydd wedi cytuno i'r mater gael ei drafod fel mater brys gyda bwriad o gyflymu'r cais galw i mewn o fewn y terfynau amser a nodir yn Rheolau Gweithdrefn Galw i Mewn y Cyngor. Roedd y papurau atodol a oedd yn ymwneud â'r cais galw i mewn wedi'u cyhoeddi ar 1 Hydref 2020.

4 ADOLYGU PENDERFYNIAD Y CABINET YN YMWNEUD A RHAGLEN YSGOLION YR 21AIN GANRIF - CYNIGION BAND B

Eglurodd y Cadeirydd fod y Pwyllgor wedi'i alw yn unol â chyfansoddiad y Cyngor i ystyried cais galw i mewn a gyflwynwyd o ran penderfyniad a wnaed gan y Cabinet ar 22 Medi 2020 yn ymwneud â 'Rhaglen Ysgolion yr 21ain Ganrif – Cynigion Band B'. Roedd y Cabinet wedi penderfynu -

- cymeradwyo dechrau prosiectau yn Ysgol Plas Brondyffryn / Ysgol Uwchradd Dinbych, Dinbych; Ysgol Bryn Collen / Ysgol Gwernant, Llangollen ac Ysgol Pendref, Dinbych, fel rhan o'r cam cyntaf o brosiectau ar gyfer Band B Rhaglen Ysgolion yr 21ain Ganrif a chyflwyno'r cynigion hyn i Lywodraeth Cymru, a
- pharhau i geisio cyllid ychwanegol ar gyfer ail gam prosiectau Band B ac adolygu'r sefyllfa ymhen 18 mis i ganfod opsiynau ar gyfer gweithredu rhai o'r prosiectau hyn.

Roedd hysbysiad galw i mewn wedi'i gyflwyno gan y Cynghorydd Paul Penlington, ac wedi'i gefnogi gan bedwar cynghorydd arall, i alw am adolygiad o'r penderfyniad ar y sail ganlynol -

“...Rwy'n dymuno galw'r penderfyniad hwn i mewn er mwyn i'r awdurdod adolygu angen Ysgol Uwchradd Prestatyn yn iawn fel mae'n sefyll yn 2020 yn deg ochr yn ochr ag ysgolion eraill. Fel yr ysgol uwchradd fwyaf yn y sir, a'r unig ysgol uwchradd ym Mhrestatyn, mae ganddi achos ar gyfer gwelliant cystal ag eraill sydd wedi'u trefnu ar gyfer cyllid Band B.”

Cyflwynodd y Cydlynnydd Craffu yr adroddiad (dosbarthwyd eisoes) sy'n nodi rheolau'r weithdrefn 'galw i mewn' a sail y cais 'galw i mewn' ac eglurodd pa weithdrefnau mae'n rhaid eu dilyn yn y cyfarfod. Cyfeiriwyd at atodiadau'r adroddiad gan gynnwys adroddiad y Cabinet a ystyriwyd ar 22 Medi 2020 ynghyd ag adroddiad am y 'Broses ar gyfer Cyflwyniad Band B' a oedd wedi'i ddwyn ymlaen o gyfarfod nesaf y Pwyllgor a oedd wedi'i drefnu oherwydd ei fod yn cynnwys gwybodaeth ddefnyddiol sy'n ymwneud â'r adolygiad presennol o benderfyniad y Cabinet.

Yn absenoldeb y Cynghorydd Paul Penlington, darllenodd y Cynghorydd Mabon ap Gwynfor ddatganiad ar ei ran. Roedd y Cynghorydd Penlington wedi dweud -

- roedd penderfyniad y Cabinet wedi ei seilio ar gyfarfodydd y Cabinet mor bell yn ôl â 2017 ac nid oedd Ysgol Uwchradd Prestatyn wedi'i chynnwys bryd hynny ac nid oedd wedi'i chynnwys mewn unrhyw gyllid Ysgolion yr 21ain ganrif ar hyn o bryd chwaith
- pan holwyd yn gynharach yn y flwyddyn, dywedwyd wrtho ei bod yn bosibl y byddai Ysgol Uwchradd Prestatyn yn cael ei hystyried yn 2024, ond nid oedd hyn yn ddigon cadarn i ddiwallu anghenion plant ym Mhrestatyn
- nid oedd cynghorwyr wedi cael cyfle i graffu'r broses a arweiniodd at benderfyniad y Cabinet ar 22 Medi ac roeddent wedi'u heithrio o unrhyw broses a arweiniodd ato dros y misoedd diweddar, ac nid oedd wedi gallu ymuno â'r drafodaeth a gofyn cwestiynau priodol yn y Cabinet oherwydd methiannau â chyfarfodydd ar-lein y cyngor
- roedd y sefyllfa yn Ysgol Uwchradd Prestatyn wedi newid yn sylweddol ers 2017 ac roedd yr ysgol angen gwelliant sylweddol, os nad ysgol newydd sbon ar frys
- dywedwyd wrtho fod niferoedd disgyblion yn lleihau, ac nid oedd hyn yn wir – roedd 1,800 o ddysgwyr yn yr ysgol dair blynedd yn ôl, a 1,500 cyson o ddysgwyr ers hynny
- roedd ysgolion cynradd Prestatyn yn ei chael yn anodd ymdopi â'r galw a gyda dim ond un ysgol uwchradd, roedd posibilrwydd y byddai anawsterau sylweddol yn y dyfodol agos
- roedd yr hinsawdd ariannol bresennol a'r dyfodol yn ansicr a heb ymrwymiad pendant i Ysgol Uwchradd Prestatyn, mae'n bosibl na fyddai'n cael unrhyw welliant sylweddol am flynyddoedd
- hyd y gwyddai ef, roedd Ysgol Uwchradd Prestatyn wedi'i hadeiladu ym 1956 gydag ychydig o newidiadau ers hynny a dim gwelliannau mawr, felly roedd angen gwelliant cyflym.

Roedd yr Aelod Arweiniol, y Cynghorydd Huw Hilditch-Roberts, y Pennaeth Addysg Dros Dro a'r Pen Reolwr – Cymorth i Ysgolion yn bresennol. Rhoddodd yr Aelod Arweiniol rywfaint o gefndir i Raglen Ysgolion yr 21ain Ganrif a chynigion Band B, a sut roedd y Pwyllgor Craffu a'r Cabinet wedi ymwneud â'r broses honno dros y dair

blynedd ddiwethaf. Er mwyn eglurder, roedd y Cyngorydd Penlington wedi gofyn y cwestiwn yng nghyfarfod y Cabinet o ran pam nad oedd Ysgol Uwchradd Prestatyn wedi'i chynnwys yn y cynigion ac roedd eglurhad wedi'i roi bryd hynny, a oedd yn seiliedig ar angen a'r broses flaenoriaethu. O ran sail ar gyfer galw'r adolygiad o benderfyniad y Cabinet, ymatebodd yr Aelod Arweiniol fel a ganlyn -

- **Niferoedd disgyblion Ysgol Uwchradd Prestatyn** – roedd ffigurau a ddarparwyd ar gyfer cyfnod y pum mlynedd diwethaf yn dangos gostyngiad cyffredinol o ran niferoedd disgyblion.
Roedd tua 230/240 o ddisgyblion wedi'u derbyn i Flwyddyn 7 yn ystod y cyfnod hwnnw, a cyn agor adeilad newydd Ysgol Uwchradd y Rhyl, roedd y nifer hwn tua 260/270 o ddisgyblion. Roedd cyfran Ysgol Uwchradd Prestatyn o ddisgyblion uwchradd ar draws Sir Ddinbych wedi lleihau mewn termau cymharol o 25% i 21%.
- **Niferoedd sector cynradd Prestatyn** – yn gyffredinol, roedd 2,037 o leoedd ysgol gynradd llawn amser ar draws y dref a'r ardaloedd cyfagos, ac roedd 1,777 o ddisgyblion yn mynychu, a oedd wedi arwain at 260 o leoedd gwag [12%].
Roedd buddsoddiad sylweddol wedi'i wneud yn y sector cynradd ym Mhrestatyn. Roedd nifer derbyn Blwyddyn 7 ar gyfer 2020 yn dangos bod 77.3% yn dod o ysgolion cyfrwng Saesneg yn y dref, 6.3% o ysgolion eraill Sir Ddinbych a 16.4% o'r tu allan i'r sir. Roedd niferoedd disgyblion sydd yn trosglwyddo o'r Rhyl i Brestatyn wedi gostwng ers 2016 a byddai ysgol newydd Crist y Gair yn cael effaith ar niferoedd disgyblion yn y dyfodol hefyd.
- **Cyflwr Adeiladau** – pan gyflwynwyd Cynllun Amlinellol Strategol yn 2017 cafodd Ysgol Uwchradd Prestatyn ei ystyried fel Cyflwr C ac Addasrwydd C. O'i gymharu â'r wyth ysgol uwchradd yn Sir Ddinbych – mae pedwar wedi cael eu cydnabod i fod yn rhan o Fand A (yn dilyn hynny St. Brigid's wedi optio allan) gan adael un Categori B (Ysgol Brynhyfryd), tri Chategori C (St. Brigid's, Ysgol Dinas Bran ag Ysgol Uwchradd Prestatyn), ac un Categori D (Ysgol Uwchradd Dinbych) a gafodd ei weld fel blaenoriaeth uchel. Mae'r rhestr hir i Lywodraeth Cymru wedi cynnwys buddsoddiad i Ysgol Uwchradd Prestatyn ac Ysgol Brynhyfryd. Wrth gydbwysu'r achosion presennol ar gyfer gweddill yr ysgolion Categori C, rhoddwyd blaenoriaeth uwch i St. Brigid's ac Ysgol Dinas Bran o ystyried yr adnoddau cyfyngedig pan gafodd y Cynllun Amlinellol Strategol ei gyflwyno.
- **Datblygu cynllun 5 mlynedd** – yn dilyn y penderfyniad a wnaed, cyfarfu swyddogion asesu â Grŵp Ardal Aelodau Prestatyn a Llywodraethwyr i drafod anghenion brys ac anghenion tymor byr Ysgol Uwchradd Prestatyn a arweiniodd at gynllun 5 mlynedd a gytunwyd.
Roedd meysydd blaenoriaeth yn cynnwys Ffensys a Diogelwch Safle; Coridor Mynediad; Gwyddoniaeth; Technoleg a Chymraeg a Maes Parcio a darparwyd manylion y materion oedd i gael sylw a chynnydd cadarnhaol a wnaed yn erbyn y meysydd blaenoriaeth hynny. Roedd gwaith cynnal a chadw diweddar a gynlluniwyd gwerth £1.64 miliwn wedi'i wneud yn yr ysgol ac roedd gwaith wedi'i drefnu ar gyfer y dyfodol.

Ailadroddodd yr Aelod Arweiniol fod yr argymhelliad i'r Cabinet wedi'i seilio ar broses flaenoriaethu o ran angen mwyaf gyda'r adnoddau cyfyngedig sydd ar gael. Roedd y Cyngor wedi gweithio'n agos gydag Ysgol Uwchradd Prestatyn i

ddatblygu'r cynllun 5 mlynedd i fynd i'r afael â meysydd pryder ac roedd yr ysgol yn cefnogi'r dull gweithio mewn partneriaeth yn llawn a chydabod y buddsoddiad sy'n cael ei wneud y tu hwnt i'r Rhaglen Ysgolion yr 21ain Ganrif. Ychwanegodd y Pennaeth Addysg Dros Dro ei fod mewn cyswllt rheolaidd â'r ysgol ac roedd cynnydd da yn cael ei wneud o ran y cynllun 5 mlynedd. Er mai'r dewis amlwg a ffefrir oedd ar gyfer ysgol newydd, cydnabuwyd bod proses flaenoriaethu ac adnoddau cyfyngedig ar gael ac ar y sail hwnnw, roedd y Pennaeth wedi bod yn fodlon â'r lefel o fuddsoddiad. Cadarnhaodd y Cynghorydd Hugh Irving, Cadeirydd y Llywodraethwyr yn Ysgol Uwchradd Prestatyn y bu buddsoddiad sylweddol yn yr ysgol dros y blynyddoedd, ac er bod methiannau amlwg, derbyniwyd mai ysgol newydd oedd y dewis delfrydol ond nad oedd hyn yn bosibl dan amgylchiadau presennol. Roedd trafodaethau defnyddiol wedi'u cynnal gydag aelodau arweiniol a swyddogion ac roedd rhaglen pum mlynedd o fuddsoddiad wedi'i chytuno fel ffordd ymlaen.

Yn ystod y drafodaeth, gwahoddodd y Cadeirydd aelodau'r Pwyllgor i ofyn cwestiynau cyn gwahodd llofnodwyr y weithdrefn galw i mewn ac unigolion eraill nad oeddent yn aelodau o'r Pwyllgor i wneud yr un fath. Gofynnwyd cwestiynau gan roi ystyriaeth benodol i Ysgol Uwchradd Prestatyn fel a soniwyd yn yr hysbysiad galw i mewn ynghyd ag ysgolion eraill o fewn y sir gan gynnwys cyflwr yr ysgolion hynny a gweithredu'r broses asesu ynghyd â chanlyniad y broses honno o ran categoreiddio, trefn flaenoriaeth a therfynau amser posibl ar gyfer buddsoddiad. Gofynnwyd am eglurder hefyd o ran elfennau cyllid Rhaglen Ysgolion yr 21ain Ganrif a phrosiectau'r dyfodol.

Ymatebodd yr Aelod Arweiniol, Pennaeth Addysg Dros Dro, Pen Reolwr – Cymorth i Ysgolion a Phennaeth Cyllid i gwestiynau a sylwadau aelodau fel a ganlyn -

- cadarnhawyd bod 12 o ddisgyblion o Brestatyn yn mynychu Blwyddyn 7 yn y Rhyl o fis Medi
- eglurwyd cymhlethdodau safle Ysgol Uwchradd Prestatyn o ystyried maint yr adeilad a llif disgyblion a'r angen i asesu'r effaith ar niferoedd disgyblion ym mlynnyddoedd y dyfodol gan ystyried adeilad newydd Ysgol Uwchradd y Rhyl ac Ysgol Crist y Gair, er mwyn bod â data cadarn ar gyfer cynllunio yn y dyfodol a sicrhau bod buddsoddiad yn cael ei wneud fel rhan o'r broses gyffredinol yn yr ysgolion iawn ar yr amser iawn
- ailadroddwyd bod Corff Llywodraethu a Phennaeth Ysgol Uwchradd Prestatyn yn cael trafodaethau rheolaidd â'r Aelod Arweiniol a swyddogion a'u bod nhw'n gefnogol o lefel y buddsoddiad a'r ymrwymiad a ddarperir i'r ysgol ar hyn o bryd
- dywedwyd o ran derbyniadau Blwyddyn 7 yn Ysgol Uwchradd Prestatyn, roedd 16.4% o'r tu allan i'r sir, a oedd gyfwerth â 39 disgybl, ac roedd y mwyafrif o'r rhain yn dod o ysgolion Sir y Fflint
- eglurwyd y newid o ran cyllid LIC ar gyfer Rhaglen Ysgolion yr 21ain Ganrif a'r cyfraddau ymyrraeth ar gyfer gwahanol gynlluniau a arweiniodd at fod angen blaenoriaethu'r prosiectau hynny a nodwyd yng nghynigion Band B – ar sail asesiad o ysgolion, nid oedd Ysgol Uwchradd Prestatyn wedi'i nodi i'w chynnwys ym Mand B ar unrhyw bwynt ac roedd wedi'i nodi ar gyfer buddsoddiad yn y dyfodol
- ymhelaethwyd ar yr amrywiaeth o waith a oedd wedi'i gynnwys yn y cynllun 5 mlynedd ar gyfer Ysgol Uwchradd Prestatyn a oedd yn mynd rhagddo ar hyn o

bryd yn nhrefn blaenoriaeth fel a nodwyd gan yr ysgol a chadarnhawyd nad oedd y ffigurau'n cynnwys gwaith llifogydd allanol

- eglurwyd y newidiadau i'r meini prawf ar gyfer Cyllid Ysgolion yr 21ain Ganrif dros amser a oedd yn seiliedig nawr ar gyflwr amgylchedd yr ysgol i ddysgwyr
- eglurwyd y broses flaenoriaethu ymhellach a chytunwyd i ddarparu rhagor o wybodaeth a rhagor o eglurhad o'r broses asesu ysgolion a gwaith gofynnol gan gynnwys trefn flaenoriaethu ar gyfer buddsoddiad ond dywedwyd na fyddai'n bosibl iddynt ymrwmo i derfynau amser na phrosiectau penodol o ystyried lefel yr ansicrwydd yn y dyfodol o ran meini prawf, cyllid a phenderfyniadau gwleidyddol ar lefel leol a chenedlaethol yn y dyfodol
- cyfeiriwyd at raglen cynnal a chadw ysgolion a oedd yn dod i gyfanswm o £9 miliwn ac roedd £2.2 miliwn o hwn ar gael a gellid ystyried hwn ochr yn ochr â Rhaglen Ysgolion yr 21ain Ganrif hefyd a darparu darlun ehangach o fuddsoddiad ysgol
- eglurwyd y rhesymeg sy'n sail i gynnwys Ysgol Bryn Collen ac Ysgol Gwernant yn y cynigion a gwersi a ddysgwyd o'r prosiectau a gyflawnwyd ym Mand A
- darparwyd sicrwydd y byddai'r cyngor yn parhau i lobio LIC ar gyfer y cyllid ychwanegol i gwblhau ail gam Band B, a oedd yn cynnwys darpariaeth gynradd y Rhyl, ac adrodd yn ôl i'r Cabinet ar hynny ar ôl deunaw mis.

Croesawodd y Pwyllgor y buddsoddiad a wnaed eisoes yn ysgolion Sir Ddinbych ac roedd yn falch o nodi cynlluniau buddsoddi'r dyfodol yn hynny o beth. Roedd y Pwyllgor hefyd o'r farn fod yr eglurhad o'r broses flaenoriaethu a ddarparwyd yn ystod y cyfarfod wedi bod yn ddefnyddiol ond roeddent yn teimlo er mwyn darparu rhagor o eglurder a thryloywder, dylid darparu rhagor o wybodaeth i bob cynghorydd am Raglen Ysgolion yr 21ain Ganrif a chyflwynodd y Cynghorydd Graham Timms gynnig ar sail hynny, ac fe'i eiliwyd gan y Cynghorydd Merfyn Parry. Roedd y Cynghorydd Mabon ap Gwynfor yn cefnogi'r cynnig hefyd a gofynnodd am derfyn amser ar gyfer cyflwyno'r wybodaeth ofynnol. O'i roi i'r bleidlais, gwnaeth y Pwyllgor -

BENDERFYNU bod gwybodaeth fanwl yn cael ei darparu i bob cynghorydd sir erbyn dechrau 2021 am Raglen Ysgolion yr 21ain Ganrif gan gynnwys -

- (i) cefndir y cyllid a'r broses flaenoriaethu a gaiff ei dilyn i benderfynu pa ysgolion oedd yn deilwng o fanteisio ar fuddsoddiad a phryd;*
- (ii) manylion am fuddsoddiad a wnaed eisoes yn ysgolion y sir a'r sefyllfa bresennol, ac*
- (iii) amlinelliad clir o gynlluniau'r dyfodol, yn amodol ar argaeledd cyllid Llywodraeth Cymru a'r Cyngor, er mwyn sicrhau bod ysgolion Cyngor Sir Ddinbych yn addas ar gyfer y 21ain Ganrif.*

Ar ôl i'r Pwyllgor gytuno ar y penderfyniad uchod, dangosodd llofnodwyr y cais galw i mewn eu bod yn cytuno na ddylai'r cais i adolygu penderfyniad y Cabinet ddatblygu bellach.

[Ymunodd y Cynghorydd Paul Penlington â'r cyfarfod ar ôl y drafodaeth, cyn y bleidlais.]

Yn y fan hyn (12.15 p.m.) cymerodd y pwyllgor egwyl am luniaeth.

5 MATERION BRYD: ADOLYGU PENDERFYNIAD Y CABINET YN YMWNEUD Â GWAREDU TIR YN YMYL YSGOL PENDREF, DINBYCH

[Ystyriwyd y mater hwn fel mater brys, a rhoddodd y Cadeirydd rybudd o hyn ar ddechrau'r cyfarfod].

Cyflwynodd y Cadeirydd adroddiad (a ddisbarthwyd eisoes) am y cais galw i mewn a gyflwynwyd o ran penderfyniad a wnaed gan y Cabinet ar 22 Medi 2020 o ran 'Gwaredu tir yn ymyl Ysgol Pendref, Dinbych'. Roedd y Cabinet wedi penderfynu -

- cymeradwyo gwaredu tir yn ymyl Ysgol Pendref, Dinbych a amlinellir mewn coch ar y cynllun (Atodiad A yr adroddiad) nad oes ei angen ar y Cyngor, ar y farchnad agored ar gyfer datblygiad preswyl, a dirprwyo awdurdod i'r Aelod Arweiniol Cyllid, Perfformiad ac Asedau Strategol i gymeradwyo'r gwerthiant terfynol, a
- chadarnhau ei fod wedi darllen, deall a chymryd yr Asesiad o'r Effaith ar Les i ystyriaeth (Atodiad B o'r adroddiad) fel rhan o'i benderfyniad.

Roedd hysbysiad 'galw i mewn' wedi'i gyflwyno gan y Cynghorydd Glenn Swingler, gyda chefnogaeth pedwar cynghorydd arall. Ar ôl gwahoddiad gan y Cadeirydd, nododd y Cynghorydd Swingler y sail dros alw'r adolygiad o'r penderfyniad fel a ganlyn -

1. *Mae'r tir hwn yn enghraifft o ragor o dir sy'n eiddo i'r Cyngor yn cael ei werthu ar gyfer ateb sydyn i lenwi bylchau'r gyllideb.*
2. *Mae hyd at 300 o dai yn cael eu hadeiladu yn Ninbych Uchaf ar safle Ysbyty Gogledd Cymru ac nid oes angen rhagor o dai fforddiadwy (gan mwyaf).*
3. *Tir fferm yw'r tir ar hyn o bryd.*
Dylem ni fod yn cefnogi rhagor o bobl i mewn i faes ffermio. Nid ydym yn gwybod eto beth fydd effaith Brexit ar ddiogelu'r cyflenwad bwyd a byddai'n adeg ffôl i waredu'r tir hwn nawr.
4. *Er ei fod yn sôn nad yw'r tir yn addas ar gyfer adeilad newydd ar gyfer Ysgol Pendref, dim ond amser byr iawn yn ôl y cytunodd y Cabinet i Raglen Ysgolion yr 21ain Ganrif newydd a dechrau ymarfer cwmpasu.*
Ydi'r ymarfer hwnnw wedi'i gwblhau eisoes?
5. *Pan fydd tir sy'n eiddo i'r bobl wedi'i werthu i fentrau preifat, nid oes troi'n ôl.*
Sut mae'r Cabinet yn sicr na fydd angen y tir yn y dyfodol?
6. *Siawns na ddylem ni fod yn adeiladu rhagor o dai cymdeithasol?*

Roedd yr Aelod Arweiniol, y Cynghorydd Julian Thompson-Hill, Rheolwr Rhaglen – Datblygiad Tai a'r Pen Syrfêwr Prisio ac Ystadau yn bresennol. Eglurodd yr Aelod Arweiniol leoliad y safle yn Ninbych a oedd yn 6.97 erw. Ymatebodd i'r sail a gyflwynwyd ar gyfer y cais galw i mewn hefyd fel a ganlyn -

- roedd y tir wedi'i gadw yn y Cyfrif Refeniw Tai ac felly byddai unrhyw dderbyniad cyfalaf o'r gwerthiant yn cael ei glustnodi ar gyfer y Cyfrif Refeniw Tai ac ni ellid ei ddefnyddio mewn man arall.

Roedd gan y Cyfrif Refeniw Tai dair ffynhonnell incwm i gyflawni ei raglen waith ac roedd derbyniadau cyfalaf yn elfen allweddol o hyn. Roedd rhagdybiaeth am werthu'r tir wedi'i gynnwys yn y cynllun busnes treigl ar gyfer stoc dai 30 mlynedd felly os na ellid sicrhau derbyniad cyfalaf, byddai llai o gyllid ar gael i ddarparu cartrefi rhent cymdeithasol newydd neu i gyflawni gwaith cynnal a chadw ar stoc dai bresennol.

- o ran niferoedd tai yn y Cynllun Datblygu Lleol (CDLI) presennol, nid oedd cynhwysiant ar gyfer unrhyw un o'r datblygiadau galluogi ar Safle Ysbyty Gogledd Cymru ar hyn o bryd, ac nid oedd dyraniadau a pholisïau tai fforddiadwy'r cyngor yn gwneud unrhyw ragdybiaethau o ran unrhyw unedau fforddiadwy ar y safle penodol hwnnw.

Roedd y safle hwn, ymhlith eraill, wedi'i ddyrannu i fynd i'r afael ag anghenion tai yn rhannol ar gyfer pob math o ddeiliadaeth yn Ninbych a byddai'n darparu dwywaith gymaint o unedau fforddiadwy y byddai eu hangen dan delerau'r CDLI.

- nid oedd y tir yn dir fferm ar ôl cael ei ddyrannu at ddibenion preswyl yn y CDLI yn 2013 yn dilyn yr holl brosesau priodol a'r camau ymgynghori.

Roedd y tir wedi'i ddatgan fel tir nad oes ei angen at ddibenion ystadau amaethyddol yn 2015 a'i briodoli i mewn i'r Cyfrif Refeniw Tai yn 2016. Yn dilyn hynny, roedd Briff Datblygu Safle wedi'i fabwysiadu a'i gymeradwyo'n unfrydol gan y Pwyllgor Cynllunio yn 2017. Roedd tenant blaenorol y fferm yr oedd y tir ynghlwm wrtho o'r blaen wedi prynu'r rhan fwyaf o'r daliad tir roedd wedi'i rentu o'r blaen ond roedd y tir penodol hwn wedi'i eithrio'n benodol o'r pryniant hwnnw ganddo.

- eglurwyd protocol gwaredu'r cyngor fel y cafodd ei weithredu yn yr achos hwn a dim ond y Cyfrif Refeniw Tai oedd yn dangos gofyniad am y tir.

Er mai dim ond yng nghyfarfod diwethaf y Cabinet roedd yr argymhelliad ar safleoedd i fynd ymlaen i Fand B Rhaglen Ysgolion yr 21ain Ganrif wedi'i drafod, roedd yr Adran Addysg wedi bod yn gwbl ymwybodol o'r cynigion ar gyfer y tir hwn ac roeddent wedi dweud na fyddent yn edrych ar y safle penodol hwn at ddibenion addysg ac roeddent yn cefnogi priodoli'r tir i'r Cyfrif Refeniw Tai.

- o ran tai cymdeithasol, roedd cynllun busnes 30 mlynedd gyda lle i adeiladu 220 o eiddo ychwanegol (170 o fewn oes y Cynllun Corfforaethol presennol).

Nid oedd digon o le yn y cynllun busnes i'r cyngor a landlordiaid cymdeithasol ddiwallu'r holl anghenion tai cymdeithasol, ac roedd hon yn sefyllfa gyffredin nad oedd yn unigryw i Sir Ddinbych. Penderfynwyd ar nifer a lleoliad datblygiadau tai ychwanegol yn dilyn dadansoddiad o'r gofrestr tai sengl gan ganiatáu ar gyfer unrhyw gynlluniau sydd ar droed a chyflwr ac addasrwydd stoc tai presennol. Roedd Dinbych wedi cyfrif am tua 10% o'r angen cyffredinol a dyfarnwyd contract diweddar ar gyfer 22 o gartrefi rhent cymdeithasol ar dir wrth Tan y Sgubor. Roedd profion sydyn oedd wedi'u cynnal ar y farchnad wedi dangos y byddai 20% o gynhwysiant fforddiadwy yn hyfyw ar y tir a gynigir ar gyfer gwaredu, a fyddai'n mynd i'r afael â rhan o'r angen a nodwyd a hefyd darparu derbyniad cyfalaf i gefnogi'r cynllun busnes ar gyfer adeiladau newydd a chynnal a chadw. Pwysleisiwyd bod modd gorfodi uchafswm o 10% o dai fforddiadwy a byddai angen sicrhau unrhyw swm uwch na hynny trwy drafodaeth.

I grynhoi, ailadroddodd yr Aelod Arweiniol fod y safle yn ddarn o dir ar ei ben ei hun, nad oedd ei angen ar y tenant fferm blaenorol, ac nad oedd ei angen o bwrpas ystadau amaethyddol ac roedd wedi'i briodoli i'r Cyfrif Refeniw Tai a'i ddyrannu at ddibenion preswyl yn y CDLI yn dilyn y drefn briodol. Roedd Briff Datblygu Safle wedi'i gymeradwyo gan y Pwyllgor Cynllunio hefyd, ac felly roedd egwyddor datblygiad tai ar y tir wedi'i sefydlu'n dda. Roedd y cyngor yn hynod o annhebygol o fod â'r cyfalaf i adeiladu cynllun o 100 o gartrefi fel datblygiad ar ei ben ei hun, ond mewn rôl datblygwr, gallai ddefnyddio partneriaid o'r sector cyhoeddus a'r sector preifat a oedd yn arfer gyffredin i'r cyngor ar amryw ddatblygiadau. Ychwanegodd y Rheolwr Rhaglen – Datblygiad Tai y byddai gwerthu'r safle yn helpu i weithredu'r cynllun datblygu tai ac roedd dull cytbwys wedi'i ddilyn i sicrhau bod yr eiddo a gaiff eu darparu o'r math cywir yn y lle cywir. Gan ystyried yr adnoddau cyfyngedig sydd ar gael ar gyfer gweithredu cynllun busnes y stoc dai, byddai'r derbyniad cyfalaf o'r safle a'r cartrefi rhent cymdeithasol y byddai'n eu darparu yn mynd tuag at weithredu'r cynllun hwnnw.

Gwahoddodd y Cadeirydd aelodau'r Pwyllgor i ofyn cwestiynau cyn gwahodd llofnodwyr y weithdrefn galw i mewn ac unigolion eraill nad oeddent yn aelodau o'r Pwyllgor i wneud yr un fath. Gofynnwyd cwestiynau am nifer y tai a'r mathau o ddatblygiadau tai sy'n cael eu hadeiladu ar hyn o bryd neu sydd eisoes wedi'u cynllunio ar gyfer Dinbych, yn enwedig o ran tai fforddiadwy a thai rhent cymdeithasol ac anghenion preswylwyr lleol. Cyfeiriodd y Cynghorydd Rhys Thomas at y fframwaith datblygu cenedlaethol newydd drafft – 'Cymru'r Dyfodol: y cynllun cenedlaethol 2040' a goblygiadau ar gyfer datblygiadau tai'r dyfodol a diwallu anghenion o ran tai fforddiadwy a thai cymdeithasol. Roedd yn awyddus i'r uchelgeisiau hynny gynyddu faint o dai fforddiadwy a thai cymdeithasol a ddarperir ynghyd â'r cyllid i annog darpariaeth i gael ei ddatblygu er budd preswylwyr lleol yn Ninbych, yn enwedig o ystyried anghenion tai penodol yr ardal.

Gwnaeth yr Aelod Arweiniol a Rheolwr Rhaglen – Datblygiad Tai ymateb i gwestiynau aelodau a sylwadau fel a ganlyn -

- roedd gwaredu ar y farchnad agored wedi'i argymhell gan ystyried gwerth posibl y tir a gellid gwirio'r pris yn annibynnol i sicrhau gwerth gorau
- roedd ymholiadau wedi dod i law gan landlordiaid cymdeithasol am y datblygiad ac nid oedd unrhyw beth i atal landlordiaid cymdeithasol rhag gwneud cynnig am y safle
- er mai'r gofyniad presennol ar gyfer cartrefi fforddiadwy oedd 10%, roedd achlysuron lle roedd canran uwch wedi'i gytuno trwy drafodaeth
- oherwydd bod angen rhoi isadeiledd yn y safle fel priffyrdd, cyfleustodau ac ati, byddai'n fwy cost effeithiol pe bai un datblygwr yn delio ag agor y safle i ddechrau yn hytrach na thorri'r tir i lawr yn blotiau llai – gallai'r datblygwr drosglwyddo blociau llai i landlordiaid cymdeithasol eraill o bosibl
- nid oedd gan y safle ganiatâd cynllunio amlinellol ond roedd Briff Datblygu Safle wedi'i gymeradwyo gan y Pwyllgor Cynllunio yn 2017, ac roedd yr adroddiadau i'r Pwyllgor Cynllunio ac yn fwy diweddar i'r Cabinet, wedi annog diddordeb gan ddatblygwyr
- cadarnhawyd bod modd i unrhyw ddatblygwr gysylltu â'r cyngor ar unrhyw adeg ond er mwyn sicrhau gwerth gorau, y drefn arferol oedd cynnal profion marchnad ar y safle i ddechrau

- roedd y cynnig ar gyfer tua 20 o gartrefi rhent cymdeithasol ar y safle ac roedd contract wedi'i ddyfarnu'n ddiweddar ar gyfer 22 o gartrefi rhent cymdeithasol pellach ar dir cyfagos yn Nhan y Sgubor, a oedd yn dod i 42 o gartrefi rhent cymdeithasol ychwanegol ar gyfer y ward wedi'u gosod trwy Gyfrif Refeniw Tai y Cyngor
- byddai awdurdodau lleol yn gallu cael mynediad i grant tai cymdeithasol Llywodraeth Cymru (LIC) o fis Ebrill 2021 ond byddai'r cyllid yn cael ei frigidorri o gyllidebau presennol a byddai'n swm cyfyngedig y byddai Awdurdodau Lleol yn gwneud cais yn erbyn ei gilydd amdano ac mae'n debygol y byddai angen iddynt gyfrannu'n ariannol hefyd.
Byddai'r gyfradd ymyrraeth o 58% ar gyfer landlordiaid cymdeithasol yn cael ei diogelu ac nid oedd disgwyl i'r swm i awdurdodau lleol fod yn fawr a byddai'n gyfradd ymyrraeth newidiol yn dibynnu ar hyfywedd pob datblygiad unigol – nid oedd unrhyw gyllid newydd wedi'i gyhoeddi gan LIC o ran unrhyw ymrwymiad i gynyddu tai fforddiadwy. Deallwyd hefyd y byddai cyfeiriadau yn y fframwaith datblygu cenedlaethol newydd at safleoedd datblygu a gaiff eu harwain gan dai fforddiadwy yn berthnasol i ddyraniadau'r dyfodol yn unig, ac nid i'r safle hwn, oherwydd ei fod yn ddyraniad presennol.
- gan ystyried mai'r bwriad oedd defnyddio'r derbyniad cyfalaf o werthu'r tir i ariannu'r cynllun busnes stoc dai, byddai unrhyw oedi yn lleihau nifer yr eiddo y gellid eu darparu o ganlyniad.
- byddai'r cynnig o fudd i'r ward trwy ddarparu dwywaith gymaint o gartrefi rhent cymdeithasol ag arfer trwy'r system gynllunio.
Hyd yn oed os nad oedd eiddo yn y categori fforddiadwy, roeddent yn dal i gynnig manteision i'r ardal o ran masnach, gwariant a swyddi a chyfeiriwyd at y dull yng Ngorllewin y Rhyl lle roedd rhan o'r gweithgarwch adfywio yn cynnwys cymysgedd o ddeiliadaethau.
- pe na bai gwerthiant y tir yn digwydd byddai 20 o unedau fforddiadwy'n cael eu colli o bosibl, ac o ystyried cymeradwyaeth flaenorol, roedd y cynllun busnes stoc dai wedi cymryd derbyniad cyfalaf ar gyfer ail-fuddsoddi mewn adeiladau newydd a gwaith atgyweirio, a byddai'n cael effaith negyddol ar ei ddarpariaeth pe na bai'n dod i law.
- roedd galw heb ei fodloni ar gyfer tai fforddiadwy ac anfforddiadwy yn Ninbych a Sir Ddinbych yn gyffredinol ac roedd y rhaglen waith a oedd wedi'i datblygu a'i chytuno yn gymesur i'r angen a'r lleoliad.
- dylid darllen ffigurau ULIMaD (Un Llwybr Mynediad At Dai) y cyfeirir atynt mewn cyd-destun o ystyried y gallai ymgeiswyr gofrestru ar gyfer nifer o ardaloedd.
- derbyniwyd na ellid diwallu'r angen cyfan am dai cymdeithasol a'r dull a gymerwyd oedd darparu cynifer o eiddo rhent cymdeithasol trwy'r sir i adlewyrchu'r angen hwnnw o fewn yr adnoddau sydd ar gael ac roedd derbyniadau cyfalaf y rhan hanfodol o ddarparu'r cyllid sy'n angenrheidiol er mwyn mynd i'r afael â'r materion hynny.
- eglurwyd polisi enwi a rhifo a fabwysiadwyd gan yr awdurdod ac eglurwyd yr elfennau bioamrywiaeth sy'n gysylltiedig â'r cynnig.
- ar hyn o bryd, nid oedd prynwr ar gyfer y safle ac roedd y broses bresennol yn ymwneud â gofyn am ganiatâd y Cabinet i werthu'r safle ar y farchnad agored.

Wrth grynhoi, roedd y Cynghorydd Swinger yn cefnogi oedi wrth werthu'r tir wrth aros am eglurder am fframwaith datblygu cenedlaethol newydd Llywodraeth Cymru

er mwyn diwallu anghenion tai lleol yn y ffordd orau i breswylwyr a sicrhau'r math cywir o dai ar gyfer yr ardal, neu sicrhau defnydd gorau o'r tir yn y dyfodol at ddibenion eraill.

Yn ei ddatganiad cloi, ailadroddodd yr Aelod Arweiniol fod y safle wedi bod trwy'r gymeradwyaeth a'r ymgynghoriadau angenrheidiol a'i fod wedi'i ddyrannu ar gyfer tai yn y CDLI. Byddai peidio â gwerthu'r safle yn effeithio ar yr adnoddau sydd ar gael i weithredu'r cynllun busnes stoc dai, ac roedd yn argymhell yn gryf y dylai'r gwerthiant barhau ac nad oedd unrhyw fanteision i'w hennill o oedi â'r gwerthu. Byddai unrhyw newidiadau i ddeddfwriaeth a oedd yn cael ei chyflwyno ar gyfer safleoedd y dyfodol yn cael eu dilyn a phe bai unrhyw gyllid ychwanegol ar gael, byddai hynny'n cael ei groesawu. Byddai parhau â'r gwerthiant yn debygol o ddarparu dwywaith gymaint o dai fforddiadwy ag a nodir yn y CDLI ac roedd ymarferion profi'r farchnad wedi dangos y byddai 20% tai fforddiadwy yn hyfyw a byddai modd darparu hynny a byddai'n mynd rhywfaint o ffordd at fynd i'r afael ag anghenion tai yn y sir.

Ar ôl ystyried y wybodaeth a gyflwynwyd a'r sylwadau a wnaed yn ystod y cyfarfod, gan gynnwys y sail a roddwyd dros alw'r penderfyniad i mewn, roedd y Pwyllgor yn cydnabod bod y tir wedi'i nodi fel tir nad oedd ei angen ar ystâd amaethyddol y cyngor nifer o flynyddoedd yn flaenorol. Cydnabu hefyd na ellid defnyddio unrhyw dderbyniad cyfalaf a gafwyd o werthu tir neu unrhyw ased arall yn gyfreithlon i ariannu gwariant refeniw'r awdurdod nac unrhyw diffyg refeniw. Fodd bynnag, roedd y Pwyllgor yn teimlo bod lle i ofyn i'r Cabinet adolygu ei benderfyniad i gael gwared ar y tir ar sail y nifer o dai a'r mathau o ddatblygiadau tai sy'n cael eu hadeiladu ar hyn o bryd, neu sydd wedi'u cynllunio eisoes ar gyfer Dinbych yn ystod y blynyddoedd nesaf.

Roedd gan y Pwyllgor bryderon y byddai'r datblygiadau yn golygu y byddai gan y dref orgyflenwad o dai anfforddiadwy mawr a chyflenwad annigonol o dai fforddiadwy ac unedau tai cymdeithasol er mwyn diwallu anghenion preswylwyr lleol. Roedd Aelodau o'r farn y byddai datblygu'r tir wrth Ysgol Pendref yn dwysáu'r broblem. Wrth gydnabod y byddai rhywfaint o dai cymdeithasol yn cael eu hadeiladu ar y darn hwn o dir fel rhan o unrhyw ddatblygiadau yn y dyfodol, teimlwyd nad oedd y nifer o unedau tai fforddiadwy a thai cymdeithasol a gynigir ar gyfer y datblygiad yn ddigonol o ystyried bod y darn penodol hwn o dir wedi'i leoli yn un o'r wardiau cyngor mwyaf difreintiedig yng Nghymru, ac felly byddai'r mwyafrif o'r tai a gaiff ei hadeiladu yno yn anfforddiadwy i breswylwyr lleol.

Yn ddiweddar, roedd Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi ei fframwaith datblygu cenedlaethol newydd drafft 'Cymru'r Dyfodol: y cynllun cenedlaethol 2040' a oedd yn mynd trwy'r broses graffu yn y Senedd ar hyn o bryd, cyn cael ei fabwysiadu yn 2021. Pan fyddai wedi'i fabwysiadu, byddai'r fframwaith hwn yn gosod y cyfeiriad ar gyfer datblygiad ar draws Cymru tan 2040. Er bod y Pwyllgor yn cydnabod mai drafft gweithredol oedd hwn o hyd, roedd pwyslais clir ynddo ar yr angen am ragor o dai fforddiadwy ar draws Cymru.

Cyflwynodd y Cyngorydd Graham Timms gynnig ar sail casgliadau'r Pwyllgor ac fe'i heiliwyd gan y Cyngorydd Glenn Swinger, ac o'i roi i'r bleidlais, gwnaeth y Pwyllgor -

BENDERFYNU argymell i'r Cabinet y dylai -

- (a) *gydnabod casgliadau ac argymhellion y Pwyllgor Craffu Cymunedau yn sgil ei adolygiad o benderfyniadau'r Cabinet ar 22 Medi 2020;*
- (b) *edrych ato ar ei benderfyniad ar 22 Medi 2020, gan roi ystyriaeth i'r weledigaeth ar gyfer tai cymdeithasol a thai fforddiadwy yn y dyfodol fel a nodir yn y fframwaith ddatblygu cenedlaethol newydd drafft 'Cymru'r Dyfodol: y cynllun cenedlaethol 2040';*
- (c) *oedi'r penderfyniad o ran y safle penodol hwn am 12 mis nes i'r fframwaith datblygu cenedlaethol newydd gael ei gytuno;*
- (d) *ystyried opsiynau i wneud y tir yn fwy deniadol i landlordiaid cymdeithasol a datblygwyr llai trwy ei rannu'n barseili/darnau llai, a*
- (e) *peidio creu gor-gyflenwad o dai anfforddiadwy mawr yn Ninbych nad ydynt yn diwallu'r angen lleol.*

Daeth y cyfarfod i ben am 1.45pm.

PWYLLGOR CRAFFU CYMUNEDAU

Cofnodion cyfarfod o'r Pwyllgor Craffu Cymunedau a gynhaliwyd yn Fideo-Gynadledda, Dydd Iau, 22 Hydref 2020 am 10.00 am.

YN BRESENNOL

Y Cynghorwyr Mabon ap Gwynfor, Brian Blakeley, Rachel Flynn, Tina Jones, Merfyn Parry, Andrew Thomas, Graham Timms (Is-gadeirydd), Cheryl Williams a Huw Williams (Cadeirydd)

Roedd yr Aelodau Cyfetholedig Kathleen Jones a Neil Roberts yn bresennol ar gyfer eitem 5 ar y rhaglen.

Roedd y Cyng. Huw Hilditch-Roberts, Aelod Arweiniol Addysg, Gwasanaethau Plant ac Ymgysylltu â'r Cyhoedd yn bresennol ar gyfer eitem 5 ar y rhaglen.

Roedd y Cynghorydd Julian Thompson-Hill, Aelod Arweiniol Cyllid, Perfformiad ac Asedau Strategol yn bresennol ar gyfer eitem 6 ar y rhaglen.

Roedd y Cynghorydd Tony Thomas, Aelod Arweiniol Tai a Chymunedau yn bresennol ar gyfer eitem 7 ar y rhaglen.

Arsylwyr – Y Cynghorwyr Meirick Lloyd Davies, Bobby Feeley, Martyn Holland, Gwyneth Kensler ac Emrys Wynne.

HEFYD YN BRESENNOL

Cyfarwyddwr Corfforaethol: Economi a'r Parth Cyhoeddus (GB), Cyfarwyddwr Corfforaethol: Cymunedau (NS), Pennaeth Addysg Dros Dro (GD), Prif Reolwr – Cefnogi Ysgolion (JC), Pennaeth y Gyfraith, AD a Gwasanaethau Democrataidd (Swyddog Monitro) (GW), Rheolwr Buddion Cymunedol (KB), Rheolwr y Fframwaith (TS), Pennaeth Gwella Busnes a Moderneiddio (AS), Rheolwr Gwasanaethau Cefn Gwlad a Threftadaeth Sir Ddinbych (HR), Rheolwr Tîm Gwybodaeth Busnes (CB), Cydlynnydd Craffu (RhE) a Gweinyddwr Pwyllgorau (RhTJ).

Roedd y Gohebydd Democratiaeth Leol a chynrychiolydd o Archwilio Cymru hefyd yn bresennol o bell er mwyn arsylwi'r cyfarfod.

DALIWCH SYLW

Yn sgil y cyfyngiadau presennol ar deithio a'r gofyniad i gadw pellter cymdeithasol oherwydd pandemig y coronafeirws, cynhaliwyd y cyfarfod o bell trwy gyfrwng fideo gynadledda ac nid oedd ar agor i'r cyhoedd. Cafodd pob aelod gyfle i fynychu fel arsylwyr. Gwahoddwyd y Gohebydd Democratiaeth Leol a chynrychiolydd o Archwilio Cymru hefyd i arsylwi.

1 YMDDIHEURIADAU

Cafwyd ymddiheuriadau am absenoldeb gan y Cynghorydd Anton Sampson a'r Cynghorydd Glenn Swingler.

2 DATGAN CYSYLLTIAD

Datganodd y Cynghorydd Meirick Lloyd Davies gysylltiad personol ag eitem 4 ar y rhaglen, 'Cofnodion' gan ei fod yn aelod o Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru.

Datganodd yr aelodau canlynol gysylltiad personol ag eitem 5 ar y rhaglen, 'Effaith Adolygiad Addysg Gynradd Rhuthun':

Y Cynghorydd Huw O Williams – mae'n rhiant i ddisgybl sy'n mynychu un o'r ysgolion

Y Cynghorydd Meirick Lloyd Davies – mae'n Llywodraethwr yn Ysgol Cefn Meiriadog

Y Cynghorydd Huw Hilditch-Roberts – mae'n Rhiant a Llywodraethwr yn Ysgol Pen Barras

Y Cynghorydd Merfyn Parry – mae'n Llywodraethwr yn Ysgol Bryn Clwyd ac Ysgol Gellifor

Aelod Cyfetholedig Neil Roberts – mae'n Llywodraethwr yn Ysgol Borthyn

Y Cynghorydd Cheryl Williams – mae'n Llywodraethwr yn Ysgol Crist y Gair

Y Cynghorydd Emrys Wynne – mae'n Llywodraethwr yn Ysgol Brynhyfryd ac Ysgol Borthyn

Y Cynghorydd Martyn Holland – mae'n Llywodraethwr yn Ysgol Bro Famau

Y Cynghorydd Andrew Thomas – mae'n Llywodraethwr yn un o ysgolion y sir

Y Cynghorydd Tina Jones – mae'n Llywodraethwr yn Ysgol Melyd

Y Cynghorydd Graham Timms – mae'n Llywodraethwr yn Ysgol Dinas Brân, Llangollen

3 MATERION BRYN FEL Y'U CYTUNWYD GAN Y CADEIRYDD

Adolygu Penderfyniad y Cabinet o ran Gwaredu Tir Wrth Ymyl Ysgol Pendref, Dinbych: Gwahoddodd y Cadeirydd yr Is-Gadeirydd i annerch y Pwyllgor o ran ymateb y Cabinet i argymhellion y Pwyllgor yn dilyn ei archwiliad o'r penderfyniad uchod. Er bod y Cabinet wedi trafod argymhellion y Pwyllgor yn fanwl ac roedd hanner aelodau'r Cabinet wedi cefnogi argymhellion y Pwyllgor, roedd y Weithrediaeth wedi cadarnhau ei benderfyniad gwreiddiol, ar bleidlais fwrw'r Cadeirydd. Nododd Is-Gadeirydd y Pwyllgor ei siom gyda'r canlyniad, a holodd a allai'r Pwyllgorau Craffu fyth berswadio'r Cabinet i adolygu eu penderfyniadau.

Dywedodd yr aelodau gweithrediaeth a oedd yn bresennol yn y cyfarfod presennol eu bod o'r farn bod y Pwyllgor Craffu wedi dal y sawl sy'n gwneud penderfyniadau i gyfrif a'u bod wedi creu trafodaeth adeiladol. Roedd nifer o faterion wedi codi a oedd yn debygol o gael eu hystyried wrth benderfynu ar bolisi cynllunio yn y dyfodol. Roedd defnyddio'r bleidlais fwrw wedi amlygu bod Cabinet y Cyngor yn gytbwys, a'i fod yn cynnwys aelodau â gwahanol safbwyntiau.

4 COFNODION

Cyflwynwyd cofnodion cyfarfod y Pwyllgor Craffu Cymunedau a gynhaliwyd ar 3 Medi, 2020.

Materion sy'n Codi -

Rhoddodd y Swyddog Craffu wybod i'r Pwyllgor bod Swyddog Rheoli Rhostiroedd wedi cael ei benodi'n ddiweddar, fodd bynnag, roedd y Gwasanaeth Tân wedi cadarnhau eto na fyddent yn ariannu'r swydd ar y cyd gan y teimlwyd y byddai darparu'r gefnogaeth ariannol hon yn golygu eu bod yn rhoi blaenoriaeth dros eraill sy'n ceisio cyllid. Fodd bynnag, byddai'n rhaid i'r Gwasanaeth barhau i ddarparu Cyngor a Chefnogaeth lle bo angen. Mynegodd Aelodau eu siomedigaeth â'r penderfyniad hwn.

Roedd cytundeb ar yr argymhelliad trwy gonsensws. Ni chymerwyd pleidlais ffurfiol. Dywedodd pob aelod eu bod o blaid yr argymhelliad, ni ddywedodd unrhyw un eu bod yn ei erbyn ac ni ddywedodd unrhyw un eu bod eisiau atal eu pleidlais.

Penderfynwyd: - derbyn a chymeradwyo cofnodion cyfarfod y Pwyllgor Craffu Cymunedau a gynhaliwyd ar 3 Medi 2020 fel cofnod cywir.

5 EFFAITH ADOLYGIAD ADDYSG GYNRADD RHUTHUN

Roedd y Pennaeth Addysg Dros Dro, Geraint Davies (GD), Prif Reolwr – Cefnogi Ysgolion, James Curran (JC) yn bresennol ar gyfer yr eitem hon.

Cyflwynodd y Cyngorydd Huw Hilditch-Roberts adroddiad yn darparu gwybodaeth ynghylch effaith adolygiad Addysg Gynradd Rhuthun yn erbyn saith nod lles Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol 2015. Cytunodd Cabinet Sir Ddinbych ym mis Tachwedd 2012 i ddechrau ymgynghoriad anffurfiol ar adolygiad o Addysg Gynradd yn ardal Rhuthun. Cytunwyd y byddai adolygiad yr ardal yn canolbwyntio ar yr amcanion canlynol: sicrhau cynaliadwyedd darpariaeth addysg o ansawdd uchel; gwella ansawdd adeiladau ysgol a chyfleusterau a darparu'r nifer cywir o lefydd, o'r math cywir yn y lleoliad cywir. Adolygodd y Cabinet ganfyddiadau'r ymgynghoriad anffurfiol a gwnaethpwyd chwe argymhelliad a fyddai'n cael effaith ar ddarpariaeth ysgolion yn yr ardal.

Yn ei hanfod, roedd y canlyniadau yn gadarnhaol ar gyfer y mwyafrif o bobl, roedd yr ardal wedi elwa o fuddsoddiad sylweddol, ond dysgwyd gwersi yn sgil rhai profiadau hefyd h.y, yr ymgynghoriad ar ddyfodol Ysgol Pentrecelyn ac Ysgol Llanbedr D.C. Ar y cyfan, roedd yr ymgynghoriad yn brofiad buddiol. Roedd plant yn derbyn addysg mewn amgylcheddau da ac roedd cryn dipyn o arian wedi'i fuddsoddi yn ardal Rhuthun. Mae cynnydd wedi bod yn nifer y siaradwyr Cymraeg yn yr ardal hefyd.

Roedd y Pennaeth Addysg Dros Dro yn cytuno â'r Cyngorydd Huw Hilditch-Roberts fod y buddsoddiad a wnaed i ysgolion wedi gwneud y profiad addysg yn llawer haws ac yn llawer mwy cynhyrchiol i athrawon a disgyblion. Nodwyd hefyd bod canlyniad cadarnhaol annisgwyl ac anfwriadol wedi deillio o'r buddsoddiad, sef fod yr adeiladau mawr newydd yn yr ysgolion wedi ei gwneud yn haws i gadw at y rheolau COVID.

Yn ystod y drafodaeth, codwyd y pwyntiau canlynol:

- Rhoddodd y Cadeirydd wybod i'r Pwyllgor, yn dilyn ymgyrch llwyddiannus i gadw Ysgol Llanbedr DC ar agor, roedd nifer y disgyblion wedi parhau i gynyddu.
- Gofynnodd Aelodau a oedd asesiad o effaith dilynol wedi cael ei gynnal ers cau Ysgol Rhewl i weld yr effaith ar y gymuned a'r economi. Dywedodd Swyddogion fod adroddiad gwybodaeth wedi cael ei rannu ar effaith y penderfyniad i gau'r ysgol ar ddisgyblion. Gofynnodd yr aelod lleol i adroddiad gael ei gynhyrchu ar yr effaith ar gymuned ac economi ardal Rhewl.
- Amlygodd Swyddogion yr effaith ar y Gymraeg yn yr ardal. Roedd cynnydd wedi bod yn nifer y disgyblion sy'n mynychu ysgolion cyfrwng Cymraeg ac roedd cynnig yr iaith Gymraeg wedi cynyddu.
- Cadarnhawyd bod yr Adolygiad o Ardal Rhuthun wedi'i ddarparu o fewn y gyllideb, ac er mai prif ffocws Llywodraeth Cymru ar ddechrau'r adolygiad oedd lleihau lleoedd gwag, dros amser, rhoddwyd rhagor o ffocws ar y cynnig addysg i ddisgyblion. Roedd adroddiadau Estyn diweddar ar ysgolion a oedd yn rhan o'r adolygiad o ardal Rhuthun wedi amlygu canlyniadau cadarnhaol i ddisgyblion a oedd yn deillio o'r adolygiad.
- Nid oedd unrhyw un wedi mynegi pryderon mewn perthynas â diogelwch yn sgil manau agored mawr gyda staff ysgolion a'r Gwasanaeth Addysg ac ni dderbyniwyd unrhyw sylwadau negyddol gan Lywodraethwyr Ysgolion mewn perthynas â materion o'r fath. Gellid ystyried yr agwedd o les ymhellach. Roedd ysgolion yn teimlo'n fwy diogel gan fod angen ffobiau i gael mynediad at yr adeiladau ac yn sgil y ffensys diogelwch o amgylch ysgolion.
- Roedd gwaith yn mynd rhagddo i sicrhau darpariaeth manau awyr agored ymarferol a theg ar gyfer Ysgol Pen Barras ac Ysgol Stryd y Rhos; a
- Chadarnhawyd y bydd atebion ynni adnewyddadwy yn cael eu hystyried fel rhan o gynigion Band B Ysgolion yr 21ain ganrif

Ar ddiwedd y drafodaeth, cymerwyd pleidlais: 10 o blaid, 0 yn erbyn, 1 ymatal

Penderfynodd y Pwyllgor:

ar ôl ystyried y canfyddiadau yn yr adroddiad ac a gyflwynwyd yn ystod y drafodaeth -

- (i) derbyn y wybodaeth am effaith Adolygiad Addysg Gynradd Rhuthun fel y'i haseswyd yn erbyn saith nod lles Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015;***
- (ii) cadarnhau, fel rhan o'i ystyriaeth, ei fod wedi darllen, deall ac ystyried yr Asesiad o'r Effaith ar Les (Atodiad 1);***
- (iii) bod adroddiad gwybodaeth yn cael ei baratoi i'w ddosbarthu i aelodau am yr effaith economaidd ar Rhewl yn dilyn cau'r ysgol fel rhan o adolygiad addysg gynradd Rhuthun;***
- (iv) bod gwybodaeth yn cael ei darparu i aelodau sy'n cynnwys ystadegau'r Arolwg o'r Iaith Gymraeg a gynhaliwyd ar draws Sir Ddinbych yn ddiweddar; a***
- (v) bod diolchgarwch aelodau yn cael ei gyfleu i holl staff yr ysgol, y Gwasanaeth Addysg a Gwasanaethau eraill y Cyngor am eu***

hymdrechion a'u hymrwymiad o ran sicrhau darpariaeth addysg a chefnogaeth i ddisgyblion y sir trwy gydol pandemig COVID-19.

6 POLISI BUDDION CYMUNEDOL

Roedd y Dirprwy Arweinydd a'r Aelod Arweiniol Cyllid, Perfformiad ac Asedau Strategol, Julian Thompson-Hill, y Rheolwr Buddion Cymunedol, Karen Bellis a Rheolwr y Fframwaith, Tania Silva yn bresennol ar gyfer yr eitem hon.

Cyflwynodd y Cynghorydd Julian Thompson-Hill, y Dirprwy Arweinydd a'r Aelod Arweiniol Cyllid, Perfformiad ac Asedau Strategol yr adroddiad (a ddosbarthwyd ymlaen llaw) yn gofyn i'r Pwyllgor ystyried a rhoi sylwadau ar y polisi Buddion Cymunedol arfaethedig a'i aliniad gyda chynlluniau corfforaethol a blaenoriaethau'r Cyngor.

Ym mis Mehefin 2019, cymeradwyodd Bwrdd Rhaglen Pobl Ifanc a Thai Cyngor Sir Ddinbych y bwriad i greu Canolbwynt Buddion Cymunedol (Canolbwynt BC), ynghyd â chynnwys buddion cymunedol ym mhob contract perthnasol. Byddai'r Canolbwynt yn darparu cymorth ac yn galluogi Gwasanaethau i gynnwys BC mewn contractau cyn gynted ag sy'n bosibl.

Mae proses y gylched gomisiynu yn ganolog i gyflawni gwerth gorau a chanlyniadau ar gyfer gwariant CSDd a disgwylir y bydd defnyddio dull gweithredu BC yn gynnar yn y broses yn cyfrannu at godi gwerth gwariant CSDd. Penodwyd Swyddog Canolbwynt BC ym mis Chwefror 2020 a Rheolwr Canolbwynt BC ym mis Mawrth. Byddai Polisi Buddion Cymunedol CSDd yn cefnogi gwaith a chamau gweithredu'r Canolbwynt BC i gyflawni canlyniadau a thargedau a fwriadwyd.

Gwariodd y Cyngor £116 miliwn yn 2017/18 felly gyda dychweliad cymedrol o 1% mewn BC gallai hyn gynhyrchu gwerth £1.16 miliwn o fuddion newydd bob blwyddyn. Byddai'r Polisi hwn yn cefnogi gwaith y Canolbwynt BC a swyddogion y cyngor y mae'n eu cefnogi i gael mynediad at gyllid a buddion tebyg i gryfhau blaenoriaethau ein cynllun corfforaethol a fydd yn helpu ein cymunedau i fod yn fwy annibynnol a chadarn. Mae'r Cyngor yn darparu ei wasanaethau yn uniongyrchol trwy ei weithlu ei hun a thrwy sefydliadau preifat a'r trydydd sector. Mae hefyd yn caffael ystod eang o nwyddau, gwasanaethau a gwaith gan dros 4,500 o gyflenwyr, darparwyr gwasanaeth a chontractwyr.

Byddai'r Polisi BC yn darparu fframwaith ar gyfer budd-ddeiliaid mewnol ac allanol i fod yn weithredol mewn ymgysylltiad parhaus sy'n datblygu gan ein galluogi i fonitro a gwerthuso, dysgu gwarsi, mesur effaith a dylunio cynlluniau BC sy'n addas i'r diben yn y dyfodol. Byddai'r polisi hefyd yn cefnogi'r Canolbwynt BC i olrhain, monitro ac adrodd am ganlyniadau buddion cymunedol ar draws y cyngor a bod yn fodd o asesu cryfder, bywiogrwydd a pherfformiad Cynllun Corfforaethol 2017-2022. Yn ei dro defnyddir hwn i ffurfio strategaethau ar gyfer gwelliannau a dylanwadu ar benderfyniadau polisi. Byddai hefyd yn darparu cyfleoedd i gynnwys cymunedau lleol yn narpariaeth buddion cymunedol.

Roedd y Canolbwynt drwy eu gwaith yn ceisio cynyddu buddion ac effaith pob penderfyniad yn unol â'r dyletswyddau a roddir ar gyrff cyhoeddus gan Ddeddf

Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol drwy sicrhau budd ariannol mewn contractau yn ogystal ag effaith cadarnhaol hirdymor.

Yn ystod y drafodaeth, codwyd y pwyntiau canlynol:

- Gofynnodd y Pwyllgor a fyddai modd i swyddogion y BC gydweithio'n agos gydag aelodau etholedig, nododd swyddogion y byddent yn cysylltu gydag aelodau lleol gan mai nhw sydd yn y lle gorau i ymgysylltu a chyfathrebu â phobl leol ar faterion sydd o ddiddordeb i gymunedau.
- Gofynnodd aelodau'r Pwyllgor a fyddai modd newid y geiriad o fewn y polisi o 'gyfyngu ar lygredd' i 'atal llygredd'. Cynghorodd aelodau a swyddogion eraill bod 'atal llygredd' neu ddileu llygredd bron yn amhosibl ac awgrymwyd felly y dylid diwygio'r geiriad i 'gyfyngu ar lygredd lle bo'n bosibl'. Cytunodd y Pwyllgor i'r diwygiad hwn.

Cymeradwyodd Pennaeth y Gyfraith, AD a'r Gwasanaethau Democraataidd y gwaith a gwblhawyd gan y Swyddogion i ddatblygu'r Polisi a bwrw ymlaen â'i weithrediad. Roedd hefyd yn cytuno â barn y swyddogion y byddai diweddariadau rheolaidd ar y Polisi a dialog gyda Grwpiau Ardal Aelodau ar gynlluniau posibl o fewn eu hardaloedd lleol a allai elwa o'r Polisi yn allweddol os yw'r polisi am wireddu ei botensial a gwneud y mwyaf o'r arian sydd ar gael ar gyfer prosiectau lleol.

Roedd cytundeb ar yr argymhelliad trwy gonsensws. Ni chymerwyd pleidlais ffurfiol. Dywedodd pob aelod eu bod o blaid yr argymhelliad, ni ddywedodd unrhyw un eu bod yn ei erbyn ac ni ddywedodd unrhyw un eu bod eisiau atal eu pleidlais.

Penderfynwyd: - ar ôl ystyried y polisi -

(i) cefnogi ei nodau a'i amcanion;

(ii) cadarnhau, fel rhan o'i ystyriaeth, ei fod wedi darllen, deall ac ystyried yr Asesiad o'r Effaith ar Les (Atodiad 2); ac

(iii) argymhell o ran tudalen 4 y polisi, dan yr adran 'Mentrau Cynaliadwyedd Amgylcheddol', bod y geiriau "cyfyngu ar lygredd" yn cael eu disodli â "cyfyngu ar lygredd lle bo'n bosibl".

7 ARCHIFAU GOGLEDD DDWYRAIN CYMRU A CHARCHAR RHUTHUN

Roedd yr Aelod Arweiniol Tai a Chymunedau, Tony Thomas, Pennaeth Gwella Busnes a Moderneiddio, Alan Smith, Rheolwr Gwasanaethau Cefn Gwlad a Threftadaeth, Huw Rees, Rheolwr y Tîm Gwybodaeth Busnes, Craig Berry, yn bresennol ar gyfer yr eitem hon.

Cyflwynodd yr Aelod Arweiniol Tai a Chymunedau'r adroddiad (a ddisbarthwyd ymlaen llaw). Mae'r cyflwyniad yn dilyn adroddiad a gyflwynwyd i'r Pwyllgor Craffu Cymunedau ym mis Hydref 2019, yn amlinellu cynlluniau ar gyfer Archifau Gogledd Ddwyrain Cymru a'r posibilrwydd o'i symud i'r Wyddgrug erbyn 2025 (yn amodol ar Gyllid Cronfa Treftadaeth y Loteri). Yn ystod y cyfarfod hwn, gofynnodd y Pwyllgor am ddiweddariad yn ystod 2020 ar y defnydd o le gwag posibl yng Ngharchar Rhuthun.

Sefydlwyd gweithgor yn gynharach yn y flwyddyn i ddatblygu cynlluniau ar gyfer y defnydd hirdymor o Garchar Rhuthun. Roedd y gweithgor yn cynnwys Aelodau Lleol, swyddogion allweddol a chynrychiolydd o Gyngor Tref Rhuthun ac wedi datblygu cynlluniau cyffrous ac arloesol i ymestyn yr atyniad treftadaeth yn y Carchar, fel yr amlinellir yn yr adroddiad. Roedd y Gwasanaeth Gwella Busnes a Moderneiddio wedi clustnodi £65,000 o arian wrth gefn er mwyn hwyluso'r gwaith ymestyn.

Roedd y cynlluniau ar gyfer y Carchar yn unol â'r gyllideb a ddyrannwyd, sef £65,000, byddai'r gyllideb yn cael ei defnyddio p'un a fyddai'r Gwasanaeth Archifau yn symud neu beidio. Byddai'r estyniad arfaethedig i'r Gwasanaeth Treftadaeth ar y safle yn ymgorffori'r adeilad sy'n wag ar hyn o bryd ar 46 Stryd Clwyd. Roedd ystod o ffrydiau cyllido allanol yn cael eu harchwilio gyda'r bwriad o ddarparu'r prosiect cyfan.

Yn ystod y drafodaeth, codwyd y pwyntiau canlynol:

- Gofynnodd y pwyllgor pam fod yr eitem yn cael ei thrafod cyn cwblhau'r ymgynghoriad cyhoeddus. Cadarnhaodd swyddogion fod angen ymgysylltu â'r cyhoedd ar gyfer cam nesaf y cynnig am gyllid Cronfa Treftadaeth y Loteri ar gyfer Canolfan y Gwasanaethau Archifau. Byddai'r ymgynghoriad yn cael ei hysbysebu drwy'r cyfryngau cymdeithasol i sicrhau ymgysylltiad helaeth â'r cyhoedd.
- Byddai presenoldeb Archifol yn y Carchar p'un a fyddai'r Gwasanaeth Archifau'n ail-leoli neu beidio. Byddai cofnodion ar gael ar-lein neu byddai modd cael mynediad atynt yn ddigidol mewn llyfrgelloedd lleol. Byddai presenoldeb corfforol ar y safle un neu ddau ddiwrnod yr wythnos yn ogystal. Roedd angen cadarnhau'r manylion.
- Roedd y bartneriaeth rhwng Gwasanaethau Archifau Cyngor Sir Ddinbych a Chyngor Sir y Fflint yn anffurfiol ar hyn o bryd, a gallai unrhyw Gyngor adael y cytundeb ar unrhyw bryd. Fodd bynnag, roedd y bartneriaeth yn gweithio'n dda ar hyn o bryd.
- Roedd y cynigion ar gyfer y Carchar yn ddibynnol ar y Gwasanaeth Archifau yn gadael y safle. Fodd bynnag, roedd y Cyngor yn gweithio ar weledigaeth ehangach ar gyfer y cyfleuster.
- Nodwyd y gwahaniaeth rhwng bolisiau iaith Gymraeg CSDd a CSyFf, ac roedd aelodau yn gofyn am sicrwydd o ran pa bolisi fyddai'n cael ei fabwysiadu pe bai Canolfan Archifau Gogledd Ddwyrain Cymru yn cael ei hadeiladu. Cynghorwyd y pwyllgor y byddai'n rhaid pennu'r polisi iaith fel rhan o'r broses o benodi 'partner arweiniol' os, a phan fydd y cynnig am gyllid Cronfa Treftadaeth y Loteri yn llwyddiannus.

Cymerwyd pleidlais ar yr argymhelliad: 6 o blaid, 1 yn erbyn, 0 ymatal.

Ar ôl rhoi ystyriaeth i'r adroddiad am Archifau Gogledd Ddwyrain Cymru a Charchar Rhuthun:

Penderfynwyd:

- (i) nodi'r cynnydd a wnaed hyd yma a chefnogi'r cynigion ar gyfer defnyddio Carchar Rhuthun yn y dyfodol;**
- (ii) cofnodi pryderon nad oedd unrhyw gynlluniau wrth gefn yn bodoli ar hyn o bryd ar gyfer y Gwasanaeth Archifau na'r cynnig treftadaeth yng Ngharchar Rhuthun, pe na bai'r cais i Gronfa Treftadaeth y Loteri Genedlaethol am gyllid i ddatblygu Canolfan yn yr Wyddgrug ar gyfer Archifau Gogledd Ddwyrain Cymru yn llwyddiannus; a**
- (iii) bod canlyniadau Ymgynghoriad Mynediad presennol Archifau Gogledd Ddwyrain Cymru yn cael eu dosbarthu i aelodau er gwybodaeth.**

8 RHAGLEN WAITH CRAFFU

Cyflwynodd y Cydlynnydd Craffu'r adroddiad (a ddisbarthwyd yn flaenorol) yn gofyn i'r Aelodau adolygu rhaglen waith y Pwyllgor a rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf ar faterion perthnasol.

Canolbwyntiodd y drafodaeth ar y canlynol –

- Roedd Cyfrifoldebau Rheoli Llifogydd yng Nghyfoeth Naturiol Cymru Sir Ddinbych wedi cadarnhau eu hargaeledd i fynychu'r cyfarfod ym mis Rhagfyr, nid oes ymateb wedi ei dderbyn hyd yn hyn gan Dŵr Cymru o ran a oeddent yn gallu mynychu neu beidio.
- Roedd Rhaglen Adfywio'r Rhyl a Pholisi Codi Tâl Meysydd Parcio a Chynlluniau Parcio i Breswylwyr wedi'u trefnu ar gyfer cyfarfod Ionawr 2021, gydag adroddiad ar y Siarter Cydymffurfedd Cynllunio wedi'i drefnu ar gyfer mis Mai yn dilyn cyfarfod diweddar y Grŵp Cadeiryddion ac Is-gadeiryddion Craffu.
- Roedd cais wedi'i wneud gan y Bwrdd Ailfodelu Gwastraff i gyflwyno adroddiad cynnydd i'r Pwyllgor yn gynnar yn y flwyddyn newydd. Penderfynwyd trefnu cyfarfod ychwanegol yn gynnar ym mis Chwefror 2021 i drafod yr eitem.

Atgoffodd y Cydlynnydd Craffu aelodau am y ffurflen cynnig craffu

(Atodiad 2) a dywedodd y dylid anfon unrhyw gynigion yn uniongyrchol ati hi fel eu bod yn cael eu hystyried gan y Grŵp Cadeiryddion ac Is-gadeiryddion Craffu i'w cynnwys ar y rhaglen gwaith i'r dyfodol.

Roedd cytundeb ar yr argymhelliad trwy gonsensws. Ni chymerwyd pleidlais ffurfiol. Dywedodd pob aelod eu bod o blaid yr argymhelliad, ni ddywedodd unrhyw un eu bod yn ei erbyn ac ni ddywedodd unrhyw un eu bod eisiau atal eu pleidlais.

Penderfynwyd: ar ôl rhoi ystyriaeth i'r wybodaeth a ddarparwyd, ac yn amodol ar yr arsylwadau a'r awgrymiadau uchod -

- (i) cymeradwyo rhaglen gwaith i'r dyfodol y Pwyllgor; a**
- (ii) bod cyfarfod ychwanegol yn cael ei drefnu ar gyfer dechrau mis Chwefror 2021 i ystyried materion sy'n ymwneud â Phrosiect Ailfodelu'r Gwasanaeth Gwastraff**

9 ADBORTH GAN GYNRYCHIOLWYR PWYLLGORAU

Ni chafwyd adborth.

Daeth y cyfarfod i ben am 1:17pm.

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Adroddiad i'r:	Pwyllgor Craffu Cymunedau
Dyddiad y Cyfarfod:	10 Rhagfyr 2020
Aelod / Swyddog Arweiniol:	Y Cyng. Brian Jones: Aelod Arweiniol Gwastraff, Cludiant a'r Amgylchedd / Tony Ward: Pennaeth Priffyrdd, Cyfleusterau a Gwasanaethau Amgylcheddol
Awdur yr Adroddiad:	Wayne Hope
Teitl:	Rheoli Perygl Llifogydd ar draws Sir Ddinbych

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

- 1.1. Mae'r adroddiad hwn yn ymwneud â rheoli perygl llifogydd ar draws Sir Ddinbych.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

- 2.1. I amlinellu mesurau lliniaru a rheoli llifogydd i ymdrin â phob math o berygl llifogydd ar draws y sir (sydd eisoes ar waith neu sydd wedi eu cynllunio). Mae'r rhain yn cynnwys gwaith gyda phartneriaid a thirfeddianwyr cyhoeddus a phreifat, prosiectau peirianeg a mentrau rheoli tir, gyda'r bwriad o leihau'r perygl o lifogydd a mynd i'r afael ag effeithiau newid hinsawdd. Mae'r adroddiad hefyd yn cynnwys manylion am y gwaith y mae'r Adran Gynllunio yn ei wneud o ran rheoli llifogydd fel rhan o'r broses gynllunio.

3. Beth yw'r Argymhellion?

- 3.1. Bod y Pwyllgor yn ystyried a yw gweithgareddau rheoli perygl llifogydd presennol a chynlluniedig y Cyngor yn cyflawni cyfrifoldebau'r Cyngor o ran y ddeddfwriaeth perygl llifogydd berthnasol, ac a yw'r Cyngor yn defnyddio ei bwerau caniatol yn effeithiol i gyflawni gwelliannau o ran atal llifogydd ac amddiffyn yr arfordir.

- 3.2. Bod y Pwyllgor yn ystyried a yw'r Cyngor yn ymgymryd â mesurau digonol i weithio'n effeithiol gyda thirfeddianwyr, datblygwyr ac awdurdodau rheoli risg eraill i reoli perygl llifogydd yn Sir Ddinbych.
- 3.3. Bod y Pwyllgor yn ystyried a yw'r Cyngor yn cyflawni'r canlyniadau a'r mesurau a nodir yn y Strategaeth Leol Rheoli Risg Llifogydd.
- 3.4. O ran Cynllun Amddiffyniad Arfordirol Canol Rhyl a Chynllun Amddiffyniad Arfordirol Canol Prestatyn, bod y Pwyllgor yn ystyried y graddau y mae'n dymuno bod yn rhan o gamau dylunio a datblygu'r cynlluniau hyn dros y 12 mis nesaf.

4. Manylion yr Adroddiad

- 4.1. Yn fras, rheolir perygl llifogydd yn Sir Ddinbych gan yr awdurdodau rheoli perygl llifogydd. Hynny yw, gan Gyngor Sir Ddinbych os yw'r perygl yn ymwneud â dŵr wyneb a chyrsiau dŵr cyffredin; gan Gyfoeth Naturiol Cymru os yw'n ymwneud â phrif afonydd a'r môr a Dŵr Cymru os yw'n ymwneud â carthffosydd cyhoeddus. Fodd bynnag, mae gan unrhyw unigolyn sy'n berchen ar dir wrth ymyl afon, nant neu ffos gyfrifoldebau fel 'perchennog glannau'r afon'. Mae gan y Cyngor hefyd gyfrifoldebau o ran rheoli perygl erydu arfordirol. Mae manylion pellach i'w cael yn Atodiad 1. Pan fo'n bosib, mae'r Cyngor yn gweithio ar y cyd ag awdurdodau rheoli perygl llifogydd eraill, yn ogystal â datblygwyr a thirfeddianwyr, i geisio cyfleoedd i reoli peryglon llifogydd yn well a'u lleihau ar draws y sir.
- 4.2. Mae'r Ddeddf Rheoli Llifogydd a Dŵr yn ei gwneud yn ofynnol i Lywodraeth Cymru ddatblygu, cynnal a gweithredu strategaeth genedlaethol ar gyfer rheoli perygl llifogydd ac erydu arfordirol yng Nghymru. Mae'r Ddeddf hefyd yn mynnu bod y Cyngor, fel yr awdurdod llifogydd lleol arweiniol, yn datblygu, cynnal a gweithredu strategaeth ar gyfer rheoli perygl llifogydd lleol, yn canolbwyntio ar ddŵr wyneb ffo, dŵr daear a chyrsiau dŵr cyffredin. Cyhoeddodd LIC ei strategaeth genedlaethol gyntaf ar llifogydd yn 2011, ac fe gyhoeddodd ei strategaeth newydd ym mis Hydref 2020. Yn 2014, cyhoeddodd y Cyngor ei strategaeth leol rheoli risg llifogydd, ac mae angen ei hadolygu a'i diweddarau erbyn mis Rhagfyr 2022. Mae rhagor o fanylion am y strategaethau cenedlaethol a lleol ar gael yn Atodiad 2.

- 4.3. O ran datblygiadau newydd, fel yr Awdurdod Cynllunio Lleol, mae'r Cyngor yn ystyried perygl llifogydd wrth asesu ceisiadau cynllunio, gyda chyfeiriad penodol at y polisi cynllunio lleol Nodyn Cyngor Technegol 15. I gefnogi'r Cynllun Datblygu Lleol (2006-2021), comisiynodd y Cyngor Asesiad Canlyniadau Llifogydd Strategol, sy'n ystyried goblygiadau perygl llifogydd ar gyfer aneddiadau allweddol a nodir yn y Cynllun Datblygu Lleol. Ym mis Ionawr 2019, fe ddaeth y Cyngor yn Gorff Cymeradwyo Systemau Draenio Cynaliadwy, gyda chyfrifoldeb dros gymeradwyo a mabwysiadu system ddraenio dŵr wyneb ar ddatblygiadau newydd. Mae rhagor o fanylion yn Atodiad 3.
- 4.4. Ers 2003, mae'r Cyngor wedi buddsoddi oddeutu £41 miliwn o grant Llywodraeth Cymru ac arian cyfatebol y Cyngor i leihau'r perygl o lifogydd i oddeutu 4,000 o gartrefi a busnesau yn Sir Ddinbych. Fodd bynnag, mae oddeutu 15,200 eiddo yn dal mewn perygl o lifogydd o'r môr, afonydd a dŵr wyneb. Mae'r Cyngor wedi nodi rhaglen o gynlluniau posibl a fyddai'n lleihau'r perygl i 4,750 eiddo arall, yn cynnwys 1,650 yn Nwyrain y Rhyl a fydd yn cael eu diogelu gan gynllun amddiffyn yr arfordir sydd ar y gweill ar hyn bryd. Mae'r rhaglen wedi'i nodi yn Atodiad 4.
- 4.5. Ym mis Chwefror 2020, cafodd y sir ei heffeithio gan stormydd Ciara, Dennis ac, i raddau llai, Jorge. Daeth i'r amlwg yn y dadansoddiad ar ôl y digwyddiad, a gynhaliwyd gan Gyfoeth Naturiol Cymru, bod y rhan fwyaf o'r mesuryddion glaw yn y rhanbarth wedi cofnodi dros 200% o'u cyfartaledd hirdymor yn Chwefror. Bu i storm Ciara achosi glawiad gwaeth nag 1 mewn 200 mlynedd. I roi hyn mewn cyd-destun, mae'r rhan fwyaf o amddiffynfeydd llifogydd afon yn Sir Ddinbych yn darparu amddiffyniad yn erbyn glawiad 1 mewn 100, ar y mwyaf. O ganlyniad, roedd llifogydd mewn sawl lleoliad, yn bennaf oherwydd dŵr yn dod dros amddiffynfeydd llifogydd prif afonydd, er enghraifft, yn Llanelwy. Fel yr Awdurdod Llifogydd Lleol Arweiniol, mae dyletswydd ar y Cyngor i ymchwilio i'r llifogydd. Fodd bynnag, gan mai prif afon oedd ffynhonnell y llifogydd, mae'r Cyngor wedi cytuno bod Cyfoeth Naturiol Cymru mewn sefyllfa well i arwain yr ymchwiliad. Bydd canfyddiadau Cyfoeth Naturiol Cymru yn cael eu cynnwys yn adroddiad ymchwilio llifogydd troswaol y Cyngor sydd, gan gymryd y bydd canfyddiadau Cyfoeth Naturiol Cymru ar gael erbyn diwedd mis Rhagfyr 2020, yn debygol o fod wedi'i gwblhau erbyn diwedd mis Chwefror 2021.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

- 5.1. Un o flaenoriaethau corfforaethol y Cyngor ar gyfer 2017-2022 yw darparu amgylchedd deniadol sydd wedi'i amddiffyn, gan gefnogi lles a ffyniant economaidd. Un o'r mesurau a nodir yn y Cynllun Corfforaethol i alluogi hyn yw lleihau nifer y tai sydd mewn perygl o lifogydd yn Sir Ddinbych. Trwy gyflawni ei gyfrifoldebau fel awdurdod rheoli perygl arfordirol a llifogydd, a gweithio'n agos ag awdurdodau rheoli perygl llifogydd eraill, bydd y Cyngor yn gallu cyflawni'r mesur hwn.

6. Faint fydd hyn yn ei gostio a sut y bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

- 6.1. Gellir ystyried y gwaith cynnal a chadw arferol o asedau atal llifogydd ac amddiffyn yr arfordir a draenio priffyrdd y Cyngor yn 'fusnes fel arfer', wedi alinio â dyletswyddau statudol y Cyngor. Mae buddsoddi mewn cynlluniau atal llifogydd ac amddiffyn yr arfordir newydd yn gofyn am fuddsoddiad cyfalaf, er bod lefel cyfradd cyllid grant Llywodraeth Cymru yn 100% ar gyfer astudiaethau a gwaith dylunio ac yn 85% ar gyfer adeiladau.
- 6.2. Mae buddsoddi mewn cynlluniau atal llifogydd ac amddiffyn yr arfordir mewn cymunedau gyda pherygl llifogydd hysbys yn sicrhau canlyniad ariannol cadarnhaol uniongyrchol ar gyfer y Cyngor o ran costau refeniw llai, oherwydd bod y gost o lanhau ar ôl llifogydd, sydd yn amlach na pheidio yn gyfrifoldeb i'r Cyngor, yn sylweddol a gall orbwyo cost y buddsoddiad pan ystyrir grant Llywodraeth Cymru.
- 6.3. Mae'r Cyngor wedi derbyn 100% o gyllid grant Llywodraeth Cymru i fuddsoddi mewn rheoli llifogydd naturiol. Bydd hyn yn lleihau'r perygl o lifogydd a bydd hefyd yn cael effaith gadarnhaol ar fioamrywiaeth a'r amgylchedd.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o'r Effaith ar Les?

- 7.1. Nid oes angen asesiad o'r effaith ar les. Nid yw'r adroddiad hwn, yn benodol, yn argymhell bod y Cyngor yn newid ei weithgareddau na'r ffordd y caent eu rhoi ar

waith. Bydd unrhyw weithgaredd newydd a ddatblygir o ganlyniad i'r adroddiad hwn yn cael ei asesu o ran ei effaith.

8. Pa ymgynghoriadau sydd wedi'u cynnal gyda Chraffu ac eraill?

8.1. Ymgynghorwyd â'r Uwch Dîm Arweinyddiaeth ar raglen y Cyngor o gynlluniau atal llifogydd ac amddiffyn yr arfordir ar 21 Hydref 2020 (cefnogwyd y rhaglen). Ymgynghorwyd â'r Grŵp Buddsoddi Strategol ar reoli llifogydd naturiol ar 20 Hydref 2020 (cymeradwywyd y cynnig), a rheoli dalgylch trefol ar 24 Tachwedd 2020 (cymeradwywyd y cynnig).

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

9.1. Fel nodwyd yn yr adroddiad, ariennir rhan fawr o'r gwariant yn y maes hwn gan grantiau Llywodraeth Cymru a dylid canmol y gwasanaeth ar ei waith i ddenu'r cyllid hwn. Drwy fuddsoddi yn y maes hwn, mae manteision amlwg i breswylwyr a busnesau ond mae hefyd yn lleihau gwariant y Cyngor mewn meysydd megis atgyweiriadau i adeiladau ac isadeiledd. Mae cynlluniau penodol yn destun y broses cymeradwyo cyfalaf fewnol arferol y Grŵp Buddsoddi Strategol a'r Cabinet ar gyfer cynlluniau mawr.

10. Pa risgiau sydd yna ac oes yna unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

10.1. Mae'r Cyngor yn wynebu risg i'w enw da os nad yw'n cyflawni ei gyfrifoldebau a, lle bo'n briodol, defnyddio ei bwerau goddefol o dan y ddeddfwriaeth rheoli perygl llifogydd berthnasol.

11. Pŵer i wneud y Penderfyniad

11.1. Deddf Amddiffyn y Glannau 1949, Deddf Draenio Tir 1991, Deddf Rheoli Llifogydd a Dŵr 2010, Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.

11.2. Mae pwerau'r Pwyllgor o ran datblygu ac adolygu polisi a chraffu ar berfformiad y Cyngor a chyrrff cyhoeddus eraill, wedi'u hamlinellu yn Adran 21 Deddf Llywodraeth Leol 2000 ac Adran 7.4 o Gyfansoddiad y Cyngor.

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Flood Risk Management Responsibilities in Denbighshire

1. Sources of Flood Risk in Denbighshire

Main Rivers

St Asaph, November 2012

Ordinary Watercourses

Corwen, June 2007

Surface Water

Ffordd Derwen, Rhyl, July 2018

The Sea

East Rhyl, December 2013

2. Flood Risk Management – Relevant Legislation

- Local Government Act 1888
- Public Health Act (1936)
- Coast Protection Act (1949)
- Land Drainage Act (1991)
- Town & Country Planning Act (1990)
- Highways Act (1980)
- Water Resources Act (1991)
- Water Industry Act (1991)
- Marine & Coastal Access Act (2009)
- Civil Contingencies Act (2004)
- Climate Change Act (2008)
- Flood & Water Management Act (2010)
- Sustainable Drainage (Wales) Regulations (2018)
- Conservation of Habitats and Species Regulations (2012)
- Natural Environment and Rural Communities Act (2006)
- Water Act (2014)
- The Environmental Permitting Regulations (2016)
- Wellbeing of Future Generations Act (2015)
- Environment (Wales) Act (2016)
- EU Water Framework Directive (2000)
- EU Strategic Environmental Assessment Directive (2001)
- EU Floods Directive (2007)
- EU Marine Strategy Framework Directive (2009)

3. Flood Risk Management Authorities in Denbighshire

- As the Lead Local Flood Authority, the Council has a responsibility to take the lead in managing flood risk from local sources, such as ordinary watercourses, surface water and groundwater.
- The Council also has powers under the Land Drainage Act and Coast Protection Act to carry out land drainage improvement works (non-main river) and coastal defence works.
- Responsible for highway drainage as the highway authority.
- Responsible for investigating flooding in Denbighshire.
- As the Sustainable Drainage Systems Approving Body (SAB), approves and adopts surface water drainage systems for new developments.
- Issues consent for work affecting ordinary watercourses.

- NRW 'oversight' role: general supervision and communication of flood & coastal erosion risk management in Wales.
- Manages flooding from main rivers and the sea.
- Issues Flood Risk Activity Permits for work affecting main rivers.
- Issues Marine Licences for work on coastal defences.
- Statutory consultee for planning applications where flood risk is a consideration.

severn dee

- Manage flooding from water and sewage systems.
- Manage reservoir assets.

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

- Sets national direction and objectives, and prioritises funding.
- Manages Trunk Road highway drainage.

Riparian Landowners....

....have a duty to allow water to pass through their land without obstruction and to keep river banks, river beds and any structures free of any debris, trees and shrubs that might lead to a blockage.

4. Flood Risk Management Authorities Working in Partnership

North Wales Flood Risk Management Group:

- Made up of the 6 North Wales authorities, Natural Resources Wales, Welsh Water and Welsh Local Government Association.
- Meets every 3 months.
- Opportunity to discuss common issues and share examples of best practice.
- The foundation stone for future regional, collaborative working, including the possibility of establishing a regional Sustainable Drainage Systems Approving Body (SAB).

National and Local Flood Risk Management Strategies

1. Overview

The Flood and Water Management Act requires that the Welsh Government (WG) develops, maintains and applies a national strategy for flood and coastal erosion risk management in Wales. The Act also requires that the Council, as the lead local flood authority, develops, maintains and applies a strategy for local flood risk management, focussed on surface runoff, groundwater and ordinary watercourses. WG published its first national flood strategy in 2011, and has recently (October 2020) published its new strategy. In 2014, the Council published its local flood risk management strategy, which is required to be reviewed and updated by December 2022. Further details of the national and local strategies can be found in Appendix 2. responsibility for the approval and adoption of surface water drainage on new developments.

2. National Strategy for Flood and Coastal Erosion Risk Management in Wales

The ‘new’ national strategy for flood risk in Wales sets out how WG intends to “manage the risks from flooding and coastal erosion across Wales over the next 10 years, whilst strengthening and clarifying roles and responsibilities. It sets out the policies and direction for all Welsh Flood Risk Management Authorities to follow, with measures to explain how this will be achieved, which can be considered as its action plan”. The strategy sets out five overarching objectives, supported by 24 separate measures. The objectives are:

- Improving our (WG’s) understanding and communication of risk
- Preparedness and building resilience
- Prioritising investment to the most at risk communities
- Preventing more people becoming exposed to risk
- Providing an effective and sustained response to events

The full strategy as well as a summary document can be found here:
<https://gov.wales/national-strategy-flood-and-coastal-erosion-risk-management-wales>

3. Denbighshire Local Flood Risk Management Strategy

The Flood and Water Management Act requires that the Council’s local strategy is consistent with the national strategy. To that end, the local strategy set out 8 ‘outcomes’ and 30 supporting measures. The Council is required to review the current strategy by December 2022 and this will also be consistent with the new national strategy. The current strategy and accompanying documents can be found here:

<https://www.denbighshire.gov.uk/en/your-council/strategies-plans-and-policies/strategies/local-flood-risk-management-strategy.aspx>

4. Local Strategy – Delivery Of Outcomes and Measures

On 4th December 2014 the Flood Risk Manager presented a report to Communities Scrutiny Committee that provided a progress update on the delivery of the outcomes and measures of the local strategy. The 2014 update is reproduced below, with the latest position added in bold text.

Outcome 1 - To improve the understanding of local flood risk

Measure 1.1: Identify drainage and flood assets and develop asset management system

Good progress has been made with respect to the identification of drainage and flood assets, using data and information provided by Natural Resources Wales and Dwr Cymru Welsh Water as well as the Council's own records. Overall, the measure is approximately 25% complete.

Good progress has been made with the nearly all 'critical' flood assets recorded and approximately 60% of other identifiable assets recorded on the Council's AMX asset management system.

Measure 1.2: Designate flood risk management features (permissive power)

Work will commence during 2015/16.

No risk management features designated, in common with the majority of other local flood authorities, primarily because the process is time consuming, costly and offers very little flood risk benefit.

Measure 1.3: Record and map flooding incidents

This is an ongoing process. Enquiries have been made regarding flood mapping software, which can be relatively inexpensive. However, it is important for officers to be trained in its use and for the acquired skills maintained.

Flood incidents have been recorded and mapped using AMX software.

Measure 1.4: Carry out flood investigations

The Council has worked in partnership with Natural Resources Wales to investigate the coastal flooding that affected Denbighshire on 5th December 2013.

The Council continues to investigate flooding, for example, Ffordd Derwen, Rhyl, in 2017 and 2018, and various locations following the February 2020 floods.

Measure 1.5: Develop Flood Risk Management Plans for areas of high flood risk

Because there are no Flood Risk Areas in Denbighshire, as defined by the Flood Risk Regulations, there is no statutory requirement for the Council to produce Flood Risk management Plans. However, the Council has agreed with the Welsh Government that it will produce Flood Risk Management Plans by December 2015 and has received £50,000 of government grant to carry out this work. Guidance has recently been provided by the Welsh Government and work has now commenced.

Flood Risk Management Plan (FRMP) completed in 2016. Will be superseded by NRW produced FRMP in 2021.

Measure 1.6 Develop a regional Learning Action Alliance in partnership with neighbouring LLFA's, flood risk management authorities and other private and public sector specialists to share knowledge of flood risk management approaches

Work will commence during 2015/16.

No regional appetite for this, so didn't proceed.

Outcome 2 - Ensure that local communities understand their responsibilities in relation to local flood risk management

Measure 2.1: Publish a clear strategy and communicate it

Upon receipt of Ministerial approval, the Strategy will be published on the Council's website, with copies made available at the Council's main offices.

Measure complete.

Measure 2.2: Develop a communication strategy to improve stakeholder knowledge

Work will commence during 2015/16.

Outstanding measure, although stakeholder engagement is a day to date activity for the Flood Team. Requires further internal discussion and value assessment.

Measure 2.3: Develop a dedicated flood risk management page on the Council's website

Some progress has been made, 20% complete (web page won't go live until 100% complete).

It was agreed with the Council's web team that hosting flood and drainage related information on existing web pages would be more effective than a dedicated FRM page. This measure is effectively complete.

Measure 2.4: Publish and distribute information explaining responsibilities, local flood risk, property protection and resilience

No progress to date. However, some similar work in Denbighshire has already been carried out by Natural Resources Wales.

There is information on the Council's website. However, limited Council resources mean that WG and NRW are best placed to distribute information leaflets etc.

Measure 2.5: Involve local communities in local initiatives and schemes

Work will commence during 2015/16.

The Council continues as a matter of course to involve local communities in discussions about flood risk concerns and in the development of proposals to manage flood risk.

Measure 2.6: Promote and support Community Flood Plans

The Council is working in partnership with Natural Resources Wales to develop and promote Community Flood Plans. Plans are currently in place in Ruthin (Glasdir estate), Ruthin Town, Rhyl, Prestatyn and St Asaph.

The Council continues to work with NRW with respect to community flood plans.

Measure 2.7: Promote and support property based resilience

Following the coastal flooding in 2013, the Council has attended public drop-in sessions where advice regarding property protection and resilience was provided to residents.

The Council has used WG grant to supply property level resilience to some vulnerable residents in Rhuddlan and will promote its use, particularly where no other flood risk management measures are practical.

Measure 2.8: Visit schools in flood risk areas

Work will commence during 2015/16.

Flood Risk Manager gave a presentation to Ysgol Bryn Clwyd, Llandyrnog in 2015. The Council continued to support the 'Dangerpoint' educational centre until 2020. Curriculum pressures make it difficult for schools to accommodate visits within the normal school calendar.

Measure 2.9: Annual flood awareness event and/or flood awareness roadshow

Work will commence during 2015/16.

Insufficient resources to carry this out. Possibly an unrealistic measure.

Measure 2.10: Promote and support Dangerpoint

Work will commence during 2015/16.

See measure 2.8.

Measure 2.11: Actively engage with the private flood sector to develop innovative techniques to raise awareness

Work will commence during 2015/16.

No significant progress. Possibly an unrealistic measure.

Outcome 3 - Work in partnership with other Risk Management Authorities and stakeholders

Measure 3.1: Work closely with the Natural Resources Wales and Dŵr Cymru Welsh Water to develop cost effective solutions to flooding issues

The Council already has regular meetings with Natural Resources Wales and Dwr Cymru Welsh Water to discuss possible solutions to known flooding issues. Following recent surface water flooding in Prestatyn, a meeting was quickly arranged. This has resulted in Natural Resources Wales carrying out a review of the hydraulic model for Prestatyn Gutter, with a view to reducing flood risk.

The Council continues to work closely with NRW and Dwr Cymru Welsh Water with several projects at numerous locations across Denbighshire.

Outcome 4 - Actively manage flood risk associated with new development proposals

Measure 4.1: Develop and apply a robust local policy for the drainage of new development sites

Awaiting guidance from the Welsh Government and the commencement of Schedule 3 of the Flood and Water Management Act.

Schedule 3 commenced in January 2019, along with the accompanying new legislation to regulate surface water drainage for new developments. The Council is now a Sustainable Drainage Systems Approving Body (SAB). Measure complete.

Measure 4.2: Develop a process with the Planning Department to create clear advice and direction to developers on FRM and Drainage. Encourage developers to adopt a 'best practice' approach to site drainage.

Future work, depends on 4.1 above.

See measure 4.1

Outcome 5 - Encourage proactive, responsible maintenance of privately-owned flood defence and drainage assets

Measure 5.1: Identify highest risk private flood defence and drainage assets

Some progress has been made, but is very time consuming. 10% complete.

The Council continues to record private flood assets through ordinary watercourse consenting and SAB processes, including those at highest risk. Further work is required to identify additional existing private assets.

Measure 5.2: Develop technical advice for owners to guide them in preparing local maintenance plans

Work will commence during 2015/16.

This now takes place through the SAB process.

Outcome 6 - Investigate opportunities to reduce surface water run-off from the upper catchments and for flood storage in flood plain areas

Measure 6.1: Develop a register of land ownership for Denbighshire and neighbouring authority areas with shared catchments

Good progress has been made, 50% complete.

Practically complete, but requires constant review due to changes of ownership.

Measure 6.2: Develop proposals to engage with significant landowners to employ land management techniques and initiatives which help to reduce the rate of surface water run-off

Most of the significant landowners within Denbighshire have been contacted as part of 6.1 above. The Clwyd and Elwy Catchment studies being carried out by Natural Resources Wales will support and complement this measure.

The Council has recently secured £1 million in Welsh Government grant to work with landowners to implement natural flood management approaches, focusing on the River Clwyd catchment.

Outcome 7 - Identify affordable, sustainable flood risk management projects

Measure 7.1: Review the Council's programme of flood risk management schemes

Complete, with the result that future fluvial and coastal flood risk management schemes have been prioritised.

The programme continues to be reviewed on a regular basis.

Measure 7.2: Use Flood Risk Management Plans to identify further measures to manage and reduce flood risk

This measure will be developed in conjunction with the preparation of Flood Risk Management Plans.

The Flood Risk Management Plan has been a useful reference source in identifying measures to reduce flood risk.

Measure 7.3: Encourage and promote community and private contribution towards the costs of flood schemes

Work will commence during 2015/16.

In practice there have been very few opportunities to seek community and private contributions and projects have continued to be developed unabated.

Measure 7.4: Continue to promote flood risk management schemes that might be eligible for Welsh Government grant aid

The Council communicates regularly with the Welsh Government regarding the prioritisation of schemes and the availability of government grant aid.

This measure is ongoing and the Council has a very good track record with respect to securing WG grant aid for flood schemes.

Outcome 8 - Ensure local FRM knowledge is aligned with the Councils emergency planning procedures.

Measure 8.1: Embed the LFRMS into flood response and recovery plans and use developing knowledge on flood risk to “tune” emergency procedures

Work will commence during 2015/16.

The information contained within the local strategy has fed in to the Council’s flood response and recovery plans.

Measure 8.2: Continue to develop Denbighshire County Council’s Multi Agency Flood Plan

Ongoing activity, in conjunction with the North Wales Councils Regional Emergency Planning Services and Natural Resources Wales.

Ongoing activity, reviewed periodically by the Council, NWCREPS and NRW.

Development and Flood Risk in Denbighshire

1. Overview

As the Local Planning Authority the Council considers flood risk when assessing planning applications, with particular reference to national planning policy Technical Advice Note (TAN) 15. In support of the Local Development Plan (LDP) (2006-2021) the Council commissioned a Strategic Flood Consequence Assessment, which considers the implications of flood risk for key settlements identified in the LDP. In January 2019, the Council became a Sustainable Drainage Approving Body (SAB), with responsibility for the approval and adoption of surface water drainage on new developments.

2. Technical Advice Note (TAN) 15

Planning Policy Wales (PPW) sets out the land use planning policies of the Welsh Government (WG). It is supplemented by a series of Technical Advice Notes (TANs), including "TAN 15: Development and Flood Risk". PPW requires that Denbighshire County Council, as the Local Planning Authority, considers flood risk when assessing planning applications, with particular reference to TAN 15. A copy of TAN 15 can be found here: <https://gov.wales/technical-advice-note-tan-15-development-and-flood-risk>. In autumn 2019 WG consulted on proposed changes to TAN 15. The revised document has yet to be published.

3. Natural Resources Wales' Role in the Planning Process

Natural Resources Wales (NRW) is a statutory consultee in the planning system. NRW's main role in this regard is to advise planning applicants and the Local Planning Authority on the assessment of the flooding consequence, in terms of risks to people and property, in accordance with Section 7 and Appendix 1 of TAN 15. Where reasonable and practicable, NRW can make data available to assist developers when undertaking assessments and where appropriate provide advice on any mitigation measures proposed by the developer.

4. Denbighshire's Strategic Flood Consequence Assessment

In support of the Local Development Plan (LDP) (2006-2021), in 2007 the Council commissioned a Strategic Flood Consequence Assessment (SFCA), which considers the implications of flood risk for key settlements identified in the LDP. The SFCA was reviewed and updated in 2014 and 2017 and a further update is currently underway. The SFCA uses flood risk information and considers fluvial, coastal and surface water flooding issues throughout Denbighshire, while assessing flood risk to existing key development allocations

and the surrounding communities. The Council is currently preparing its replacement Local Development Plan and flood risks identified by the SFCA will be a key consideration when looking to allocate sites for development.

5. Denbighshire as a SuDS Approving Body (SAB)

In January 2019, the Council became a Sustainable Drainage Systems Approving Body (SAB), with responsibility for the approval and adoption of surface water drainage on new developments. Approximately 60 SAB applications have been received over 21 months, the majority for single dwellings. As well as having a duty to approve sustainable drainage proposals for new developments exceeding 100m² in area, the SAB has a duty to adopt and maintain sustainable drainage systems serving more than one property. There are exceptions to this adoption requirement, for example, where a site is controlled by a housing association.

Appendix 4

Programme of Potential Flood Schemes in Denbighshire

Project	No of Properties Benefiting	Estimated Total Cost (stage in assessment process)	Estimated DCC Capital contribution	Potential Start/End Date	Relevance to Corporate Plan (CP) Period	General Comments
East Rhyl Coastal Defence Scheme	1,650	£27m (on site, due for completion December 2022)	£4.1m	Start April 2020 / End Dec 2022	Agreed at Council 2019 and commenced within CP period.	Scheme commenced on site as per programme.
Central Rhyl Coastal Defence Scheme	600	£29.2m (Early stage of design, so Low to Medium confidence)	£4.3m	Potential start on site March 2022 / End March 2024 (subject to scheme approval / funding)	Possibility that scheme could be commenced during CP period, but high costs could mean that project is delayed.	Could be opportunities to reduce scope of scheme to make it more affordable, but this would be subject to WG agreement. Work would have to commence by March 2022 to qualify for WG grant.
Central Prestatyn Coastal Defence Scheme	2,100	£16.7m (Outline Business Case Stage, so Low to Medium confidence)	£2.5m	Potential start on site March 2022 / End May 2023 (subject to scheme approval / funding)	Possibility that scheme could be commenced during CP period, but high costs could mean that project is delayed.	Could be opportunities to reduce scope of scheme to make it more affordable, but this would be subject to WG agreement. Work would have to commence by March 2022 to qualify for WG grant.

Dyserth Flood Risk Management Scheme	60	£2.5m (Detailed design, but experiencing difficulties attaining adequate standard of flood protection, so Medium confidence)	£375k	Possibly on site during 2021/22 (subject to scheme approval / funding)	Possible to complete project within CP period.	Some complications regarding funding of project, because partly Main River, therefore under NRW jurisdiction
Ffordd Derwen Flood Risk Management Scheme	40	£800k (Outline Business Case stage, so Low confidence)	£120k	Possibly on site during 2021/22 (subject to scheme approval / funding)	Possible to complete project within CP period.	Project in the very early stages of development
Urban Catchment Management in Rhyl	70	£610k (OBC, high confidence, construction phase cost ceiling set at £500k)	£75k	Hope to be on site during 2021/22	Should be possible to complete project within CP period.	Project in the early stages of development
Urban Catchment Management in Prestatyn	120	£730k (OBC, high confidence, construction phase cost ceiling set at £600k)	£90k	Hope to be on site during 2021/22	Should be possible to complete project within CP period.	Project in the early stages of development
Natural Flood Management	100+	£1m (Programme Business Case stage, high confidence, budget ceiling £1m)	Nil (100% WG grant funded)	Hope to be on site during 2021/22	Should be possible to complete project within CP period.	Project in the early stages of development

26th November 2020

Adroddiad i'r	Pwyllgor Craffu Cymunedau
Dyddiad y cyfarfod	10 Rhagfyr 2020
Swyddog Arweiniol	Rhian Evans - Cydlynnydd Craffu
Awdur yr Adroddiad	Rhian Evans - Cydlynnydd Craffu
Teitl	Rhaglen Waith Craffu

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Mae'r adroddiad yn gofyn i'r Pwyllgor Craffu Cymunedau adolygu ei raglen gwaith i'r dyfodol drafft. Wrth wneud hyn gofynnir i'r Pwyllgor adlewyrchu ar oblygiadau'r ffocws ar weithrediadau critigol i fusnes yn ystod cyfnod argyfwng y pandemig COVID -19 a'r gwaith sy'n digwydd neu'n cael ei gynllunio dan y trefniadau adfer, tra ar yr un pryd yn cadw mewn côf yr eitemau busnes hynny oedd eisoes ar ei raglen gwaith cyn y pandemig.

2. Beth yw'r rheswm dros wneud yr adroddiad hwn?

Gofyn i'r Pwyllgor adolygu a chytuno ar ei raglen gwaith i'r dyfodol, a rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i aelodau ar faterion perthnasol.

3. Beth yw'r Argymhellion?

Bod y Pwyllgor yn:

- 3.1 ystyried yr wybodaeth a ddarparwyd ac yn cymeradwyo, diwygio neu'n newid ei raglen gwaith i'r dyfodol fel y gwêl yn briodol; ac
- 3.2 cytuno ar y prif bwyntiau neu'r themau o'r cyfarfod hwn y dymuna dynnu sylw atynt trwy'r wasg a/neu'r cyfryngau cymdeithasol.

4. Manylion yr Adroddiad

- 4.1 Mae Erthygl 7 Cyfansoddiad Cyngor Sir Ddinbych yn nodi cylch gorchwyl, swyddogaethau ac aelodaeth pob Pwyllgor Craffu, yn ogystal â rheolau gweithdrefnau a trafodaethau.
- 4.2 Mae'r Cyfansoddiad yn amodi bod yn rhaid i bwyllgorau craffu'r Cyngor osod, ac adolygu'n rheolaidd, rhaglen ar gyfer eu gwaith i'r dyfodol. Trwy adolygu a blaenoriaethu materion, gall aelodau sicrhau bod y rhaglen waith yn cyflwyno agenda a arweinir gan yr aelodau.
- 4.3 Arfer sydd wedi'i fabwysiadu yn Sir Ddinbych ers nifer o flynyddoedd yw bod pwyllgorau craffu'n cyfyngu ar nifer yr adroddiadau a ystyrir mewn unrhyw gyfarfod i uchafswm o bedwar, yn ogystal ag adroddiad rhaglen waith y Pwyllgor ei hun. Nod y dull hwn yw hwyluso trafodaeth fanwl ac effeithiol ar bob pwnc.
- 4.4 Yn y blynyddoedd diweddar mae Llywodraeth Cymru (LIC) ac Archwilio Cymru wedi tynnu sylw at yr angen i gryfhau rôl craffu ar draws llywodraeth leol a gwasanaethau cyhoeddus yng Nghymru, gan gynnwys defnyddio craffu fel modd o ymgysylltu â phreswylwyr a defnyddwyr gwasanaeth. O hyn allan, disgwylir i graffu ymgysylltu'n well ac yn amlach â'r cyhoedd gyda bwriad i sicrhau penderfyniadau gwell a fydd yn y pen draw yn arwain at well canlyniadau i ddinasyddion. Bydd Archwilio Cymru yn mesur effeithiolrwydd craffu wrth gyflawni'r disgwyliadau hyn.
- 4.5 Gan ystyried y weledigaeth genedlaethol ar gyfer craffu a chanolbwyntio ar yr un pryd ar flaenoriaethau lleol, gwnaeth y Grŵp Cadeiryddion ac Is-gadeiryddion Craffu (GCIGC) argymhell yn ddiweddar y dylai pwyllgorau craffu'r Cyngor, wrth benderfynu ar eu rhaglenni gwaith, ganolbwyntio ar y meysydd allweddol canlynol:
- arbedion ar y gyllideb;
 - cyflawni Amcanion y Cynllun Corfforaethol (gyda phwyslais arbennig ar y modd o'u cyflawni yn ystod cyfnod o galedi ariannol);
 - unrhyw eitemau eraill a gytunwyd gan y Pwyllgor Craffu (neu'r GCIGC) fel blaenoriaeth uchel (yn seiliedig ar y meini prawf profion PAPER - gweler ochr gefn y 'Ffurflen Cynnig gan Aelodau' yn Atodiad 2);

- Materion brys, na ragwelwyd neu flaenoriaeth uchel; a
- Cefnogi gwaith adfer y Cyngor mewn perthynas ag effeithiau'r argyfwng COVID-19 ar wasanaethau'r Cyngor, yr economi leol a chymunedau'r sir

4.6 Ffurflenni Cynnig ar gyfer Craffu

Fel y crybwyllwyd ym mharagraff 4.2 uchod, mae Cyfansoddiad y Cyngor yn gofyn i bwyllgorau craffu baratoi ac adolygu rhaglen ar gyfer eu gwaith i'r dyfodol. Er mwyn cynorthwyo'r broses o flaenoriaethu adroddiadau, os yw'r swyddogion o'r farn fod pwnc yn haeddu'r amser i gael ei drafod ar raglen fusnes y Pwyllgor, mae'n rhaid iddynt wneud cais ffurfiol i'r Pwyllgor i ystyried derbyn adroddiad ar y pwnc hwnnw. Gwneir hyn trwy gyflwyno 'ffurflen gynnig' sy'n egluro pwrpas, pwysigrwydd a chanlyniadau posibl y pynciau a awgrymir. Does dim un ffurflen gynnig wedi dod i law gan swyddogion i'w ystyried yn y cyfarfod cyfredol.

- 4.7 Er mwyn gwneud gwell defnydd o amser craffu drwy ganolbwyntio adnoddau pwyllgorau i archwilio testunau'n fanwl, gan ychwanegu gwerth drwy'r broses o wneud penderfyniadau a sicrhau gwell canlyniadau ar gyfer preswylwyr, penderfynodd y GCIGC y dylai'r aelodau, yn ogystal â swyddogion, lenwi 'ffurflenni cynnig ar gyfer craffu' yn amlinellu pam eu bod yn credu y byddai'r testun yn elwa o fewnbwn craffu. Mae copi o'r 'ffurflen gynnig gan aelod' i'w gweld yn Atodiad 2. Mae ochr gefn y ffurflen hon yn cynnwys siart lif sy'n rhestru'r cwestiynau y dylai aelodau eu hystyried wrth baratoi i gynnig eitem ar gyfer craffu, ac y dylai pwyllgorau eu gofyn wrth benderfynu ar addasrwydd testun i'w gynnwys ar y rhaglen gwaith i'r dyfodol craffu. Os, ar ôl cwblhau'r broses hon, y penderfynir nad yw'r testun yn addas i'w archwilio'n ffurfiol gan bwyllgor craffu, yna gellir ystyried dulliau eraill o rannu'r wybodaeth neu archwilio'r mater e.e. darparu 'adroddiad gwybodaeth', neu os yw'r mater yn un o natur leol gellir ei archwilio gan y Grŵp Ardal Aelodau (GAA) perthnasol. Ni fydd unrhyw eitemau'n cael eu cynnwys ar raglen gwaith i'r dyfodol heb lenwi 'ffurflen gynnig ar gyfer craffu' a derbyn cymeradwyaeth i'w gynnwys ar y rhaglen gan y Pwyllgor neu'r GCIGC. Mae cymorth ar gael i lenwi'r ffurflenni gan y Cydlynnydd Craffu.

Rheoli Llifogydd: Astudiaeth Ffos Y Rhyl a Gwter Phrestatyn

- 4.8 Roedd adroddiad ar yr astudiaeth uchod a'r casgliadau gwaith modelu a gynhaliwyd fel rhan o'r astudiaeth i gael ei gyflwyno i'r Pwyllgor yn y cyfarfod presennol. Fodd

bynag, oherwydd y gwaith o ganlyniad i ymchwiliadau i ddiwyddiadau llifogydd Chwefror 2020 ac effaith dilynol y pandemig Covid-19 ar allu Cyfoeth Naturiol Cymru i symud ymlaen gyda'r gwaith gofynnol i gwblhau'r astudiaeth, gohiriwyd cyflwyno'r adroddiad hwn tan y Gwanwyn 2021. O ganlyniad, mae'r Cadeirydd wedi cytuno i aildrefnu cyflwyno'r adroddiad tan fis Mai 2021 (gweler Atodiad 1).

Prosiect Ailfodelu Gwasanaeth Gwastraff ac Ailgylchu

- 4.9 Yn y cyfarfod diwethaf roedd y Pwyllgor wedi cytuno i drefnu cyfarfod ychwanegol ar ei Raglen Gwaith i'r Dyfodol, ar 4 Chwefror 2021, at ddibenion ystyried materion sy'n ymwneud â'r prosiect uchod. Roedd y Bwrdd Prosiect wedi gofyn am y cyfarfod hwn gan y rhagwelwyd cyflwyno agweddau o'r newid i'r gwasanaeth fesul cam yn gynt nag eraill felly ni fyddai'r adroddiad a drefnwyd eisoes ar gyfer rhaglen gwaith i'r dyfodol y Pwyllgor ar gyfer Mai 2021 yn cydfynd â'r cynigion fesul cam. Fodd bynnag, mae'n ymddangos bellach am resymau gweithredol nad yw cyflwyno agweddau newid gwasanaeth fesul cam yn gynt yn ymarferol, felly nid oes angen cynnal y Cyfarfod Arbennig o'r Pwyllgor Craffu Cymunedau ar 4 Chwefror 2021. Bydd holl agweddau o'r prosiect yn cael eu hadrodd i'r Pwyllgor ar 13 Mai 2021 fel y trefnwyd yn wreiddiol.

Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol y Cabinet

- 4.10 Wrth benderfynu ar eu rhaglen gwaith i'r dyfodol mae'n bwysig fod pwyllgorau craffu yn ystyried amserlen rhaglen waith y Cabinet. At y diben hwn, mae copi o rhaglen gwaith i'r dyfodol y Cabinet ynghlwm yn Atodiad 3.

Datblygiad Penderfyniadau'r Pwyllgor

- 4.11 Yn Atodiad 4 o'r adroddiad hwn mae tabl yn crynhoi penderfyniadau diweddar y Pwyllgor ac yn cynghori'r aelodau ar ddatblygiadau yn sgîl y penderfyniadau.

5. Grŵp Cadeiryddion ac Is-Gadeiryddion Craffu

- 5.1 Dan drefniadau craffu'r Cyngor mae'r Grŵp Cadeiryddion ac Is-gadeiryddion Craffu (GCIGC) yn gweithredu fel pwyllgor cydlynu. Cyfarfu'r Grŵp ar 5 Tachwedd 2020. Yn ystod y cyfarfod hwnnw ni chyfeiriodd y Grŵp unrhyw bynciau i'r Pwyllgor hwn i'w hystyried Cynhelir cyfarfod nesaf y Grŵp ar 21 Ionawr 2021.

5.2 Gyda'r bwriad o godi ymwybyddiaeth o waith Craffu a cheisio annog y cyhoedd i ymgysylltu â Chraffu penderfynodd y Grŵp yn ddiweddar y dylai'r tri phwyllgor craffu dreialu am gyfnod proses o ddynodi prif themâu neu bwyntiau a gyfyd yn ystod eu cyfarfodydd at ddiben eu rhannu gyda'r wasg leol ac ar dudalennau gwefannau cymdeithasol yr Awdurdod. Gofynnir felly i'r Pwyllgor gytuno ar ba themâu neu bwyntiau o'r cyfarfod hwn y dymuna dynnu sylw atynt.

6. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Bydd craffu effeithiol yn gymorth i'r Cyngor gynnal y blaenoriaethau corfforaethol yn unol ag anghenion cymunedau a dymuniadau trigolion. Bydd datblygu ac adolygu rhaglen waith gydlynol yn barhaus yn cynorthwyo'r Cyngor i ddarparu ei flaenoriaethau corfforaethol, i wella canlyniadau i breswylwyr tra hefyd yn dygymod â phwysau ar adnoddau ac ar y gyllideb.

7. Faint fydd hyn yn ei gostio a sut y bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

Mae'n bosib y bydd yn rhaid i wasanaethau neilltuo amser swyddog i gynorthwyo'r Pwyllgor gyda'r eitemau a nodwyd yn y rhaglen waith a chydag unrhyw gam gweithredu yn dilyn ystyried yr eitemau hynny.

8. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o'r Effaith ar Les?

Nid oes Asesiad o Effaith ar Les wedi ei wneud mewn perthynas â phwrpas neu gynnwys yr adroddiad hwn. Ond bydd y Pwyllgor Craffu, drwy ei waith yn archwilio darpariaeth gwasanaethau, polisïau, gweithdrefnau ac argymhellion, yn ystyried eu heffaith neu eu heffaith posib ar yr egwyddor o ddatblygu cynaliadwy a'r amcanion o ran lles a nodir yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.

9. Pa ymgynghoriadau sydd wedi'u cynnal gyda Chraffu ac eraill?

Does dim angen cynnal ymgynghoriad ar yr adroddiad hwn Fodd bynnag, mae'r adroddiad ei hun a'r ystyriaeth a roir gan y Pwyllgor i'w raglen waith ar gyfer y dyfodol yn gyfystyr ag ymgynghoriad gyda'r Pwyllgor o ran ei raglen waith.

10. Pa risgiau sydd yna ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

Nid oes risg wedi ei ganfod o ran y Pwyllgor yn ystyried ei raglen waith. Fodd bynnag, drwy adolygu ei raglen gwaith i'r dyfodol yn rheolaidd, gall y Pwyllgor sicrhau y rhoddir ystyriaeth ac yr archwilir meysydd risg pan eu bod yn cael eu nodi, a gwneir argymhellion gyda'r bwriad o fynd i'r afael â'r risgiau hynny.

11. Pŵer i wneud y Penderfyniad

Mae Adran 7.11 Cyfansoddiad y Cyngor yn datgan y bydd pwyllgorau craffu ac/neu'r Grŵp Cadeiryddion ac Is-gadeiryddion Craffu yn gyfrifol am osod eu rhaglenni gwaith eu hunain, gan ystyried dymuniadau Aelodau o'r Pwyllgor nad ydynt yn aelodau o'r grŵp gwleidyddol mwyaf ar y Cyngor.

Swyddog Cyswllt:

Rhian Evans - Cydlynnydd Craffu

Rhif Ffôn: (01824) 712554

E-bost: rhian.evans@sirddinbych.gov.uk

Communities Scrutiny Committee Forward Work Plan

Note: Items entered in italics have not been approved for submission by the Committee. Such reports are listed here for information, pending formal approval.

Meeting	Lead Member(s)	Item (description / title)	Purpose of report	Expected Outcomes	Author	Date Entered
21 January 2021	Cllr. Julian Thompson-Hill	1. Universal Credit (UC)	To detail: (i) the impact of migrating legacy benefits residents on to Universal Credit on Council services; and (ii) the effectiveness of the measures taken by the Council and its partners with a view to mitigating the effects of migrating legacy benefits residents on to UC (including the lessons learnt; and (iii) the impact of COVID-19 on the number of UC claimants in Denbighshire	(i) An understanding of the impact of migrating legacy benefit recipients onto UC on Council services and on residents themselves; and (ii) an assessment of the effectiveness of measures taken to support services and residents to deal with the changes and proposed plans for dealing with the remainder of the rollout. Scrutiny's consideration of the above matters will assist it to identify proposed ways to mitigate against the effects of UC adversely affecting the Council's aim of building resilient communities (iii) An understanding of the impact of COVID-19 on the numbers of Denbighshire residents claiming UC and the consequential effects on Council services	Paul Barnes/Rachel Thomas	May 2019 (Impact of COVID-19 element added Sept 2020)

Communities Scrutiny Committee Forward Work Plan

Meeting	Lead Member(s)	Item (description / title)		Purpose of report	Expected Outcomes	Author	Date Entered
	Leader	2.	Rhyl Regeneration Programme	To outline the work undertaken to date as part of the programme and the governance arrangements that supports this work	A greater understanding of the Rhyl Regeneration Programme and its governance arrangement and how it supports the delivery of the Council's corporate priorities	Nicola Caie/Emlyn Jones	By SCVCG October 2020
	Cllr. Brian Jones	3.	Car Park Charging Policy and Residents' Parking Schemes	To examine the Council's car parking charging policy and residents' parking schemes	Examination of the current policy and schemes to determine whether they are sufficiently flexible to meet the needs of all parts of the county and support individual communities and businesses, particularly in view of COVID-19 restrictions	Emlyn Jones/Mike Jones/Peter Lea/Ben Wilcox-Jones	By SCVCG October 2020
11 March	Leader	1.	<i>Draft Tourism Signage Strategy for Denbighshire (tbc)</i>	<i>To examine the draft Tourism Signage Strategy for the county developed by the Working Group including potential funding sources and the anticipated timescale for the Strategy's delivery</i>	<i>The development of a tourism signage strategy that complements trunk road signage and technological innovations in the field of tourism, takes into account the aims of 'The Wales Way' project, attracts visitors and increases the value of tourism spend in the county in line with the corporate priority relating to the Environment, and in-keeping with the outcomes of Denbighshire's Tourism Strategy</i>	<i>Mike Jones/Peter McDermott</i>	<i>March 2020 (rescheduled due to COVID-19 (Sept 20))</i>
	Cllr. Brian Jones	2.	The Role of Denbighshire in Public Transport and Active Travel Provision	To examine the Council's work to date in planning public transport and active travel	Input into future service provision that will meet residents and businesses' needs and help support the delivery of the Council's corporate priorities and Corporate Plan	Peter Daniels	By SCVCG March 2020 <i>(rescheduled due to COVID-19 (Sept 20))</i>

Communities Scrutiny Committee Forward Work Plan

Meeting	Lead Member(s)	Item (description / title)		Purpose of report	Expected Outcomes	Author	Date Entered
			(tbc)	provision in readiness for the likely growth in demand due to the response to the public's response to climate change and sustainable living requirements			
	Cllr. Julian Thompson-Hill	3.	COVID-19 Recovery Theme – Council Buildings	To detail the progress made to date in relation to getting Council buildings back into use, decommissioning temporary use buildings and undertaking maintenance backlogs following the Authority's response to the pandemic	To ensure that all Council buildings are compliant with guidelines and regulations for safe use by staff and the public, and the identification of new ways delivering services from Council buildings which safeguard those who enter them	Steve Gadd	September 2020
13 May	Cllr. Mark Young	1.	<i>Planning Compliance Charter</i> <i>(may be presented earlier if other</i>	<i>To examine the effectiveness of the Planning Compliance Charter with the county's city, town and community</i>	<i>An evaluation of the Charter's effectiveness in order to determine whether recommendations are required to strengthen the Charter or increase resources available for planning enforcement across the county</i>	<i>Emlyn Jones/Adam Turner</i>	<i>By SCVCG October 2020</i>

Communities Scrutiny Committee Forward Work Plan

Meeting	Lead Member(s)	Item (description / title)		Purpose of report	Expected Outcomes	Author	Date Entered
			<i>items are not available (tbc)</i>	<i>councils in addressing planning contraventions, non-compliance and enforcement issues across the county</i>			
	Cllr. Brian Jones	2	<i>Waste and Recycling Service Remodelling</i>	<i>To: (i) provide an overall update on the progress of the project and its mobilisation; (ii) update on the outcome of the pilot projects undertaken to increase the capture of recyclable waste across the county; (iii) receive confirmation of the approved service design (iv) examine the proposed Benefits Realisation Plan to be</i>	<i>(i) An understanding of the proposed mobilisation approach and re-confirmation / recap on approved service design e.g. proposed containers to support new service model (ii) An evaluation of the pilot projects' success in increasing recycling rates for the purpose of formulating recommendations for future improvements in this area and in relation to the Benefits Realisation Plan with a view to ensuring effective, meaningful and quantifiable monitoring of the new waste operating model that will help support future improvements to the service</i>	<i>Tony Ward/Tara Dumas/Peter Clayton</i>	<i>October 2019 (rescheduled March 2020) (rescheduled due to COVID-19 (Sept 20))</i>

Communities Scrutiny Committee Forward Work Plan

Meeting	Lead Member(s)	Item (description / title)		Purpose of report	Expected Outcomes	Author	Date Entered
				<i>implemented for the purpose of monitoring the environmental, financial, employee and customer benefits of the new waste operating model; and (v) receive an update on communication s plan and supporting materials</i>			
	Cllr. Brian Jones Reps from NRW to be invited	4.	Flood Management Responsibilities in relation to the Rhyl Cut and Prestatyn Gutter	To present the conclusions of the joint study into whether improvements could be made to the management of the Rhyl Cut and Prestatyn Gutter, adjacent drains and sewers, and to outline each organisation's responsibilities in relation to flood	An assessment of whether the Council effectively fulfils its responsibilities in relation to flood management and mitigation and works effectively with partner organisations to reduce the risk of flooding and deliver the Environment and Resilient Communities priorities of the Corporate Plan	Tony Ward/Wayne Hope	March 2018 (rescheduled February 2019, June 2019 & November 2020) until conclusion of the Phase 3 study which has been delayed due to COVID-19

Communities Scrutiny Committee Forward Work Plan

Meeting	Lead Member(s)	Item (description / title)	Purpose of report	Expected Outcomes	Author	Date Entered
			management and flood mitigation			
1 July						
9 September						
21 October						
9 December						

Future Issues

Item (description / title)	Purpose of report	Expected Outcomes	Author	Date Entered
Denbighshire's Learner Transport Policy (date to be confirmed, possibly an information report) (early 2021)	To review the Council's policy in relation to the provision of learner transport for: (i) pupils accessing non-statutory elements of education following the Welsh Government's review of Post 16 Learner Travel; and (ii) The impact of Public Vehicle Accessibility Regulations (PSVAR) on learner travel in the county	Clarity in relation to the cost of learner transport in the county going forward which will support the allocation of sufficient funding to cover these costs in the annual budget setting process	Geraint Davies/Ian Land/Peter Daniels	March 2020

Communities Scrutiny Committee Forward Work Plan

For future years

--	--	--	--	--

Information/Consultation Reports

Information / Consultation	Item (description / title)	Purpose of report	Author(s)	Date Entered
INFORMATION (for circulation in Dec 2020)	Welsh Government's Free Childcare Offer in Denbighshire	(i) To assess the take-up and impact of the WG's free childcare offer in the county since its introduction in April 2019 (ii) To evaluate whether the introduction of the free childcare offer has supported the delivery of the Council's corporate priorities relating to young people and resilient communities, supported the local economy and will enhance better outcomes for children and families; and (iii) The impact of the COVID-19 pandemic on the scheme's delivery in Denbighshire	Geraint Davies/James Wood	September 2018 (rescheduled April 2020 due to COVID-19)
INFORMATION (for circulation late Dec 2020)	North East Wales Archives Access Consultation	To report the results, findings and conclusions of the recent consultation	Craig Berry	October 2020
INFORMATION (for circulation in Dec 2020)	Welsh Language Survey	To report the results, findings and conclusions of the recent survey undertaken across the county	Gareth Watson	October 2020
INFORMATION (for circulation March 2021)	Car Park Asset/Investment Management Plan	To detail the progress made to date with the delivery of the asset management plan and associated initiatives	Emlyn Jones/Mike Jones	July 2019

Communities Scrutiny Committee Forward Work Plan

Note for officers – Committee Report Deadlines

Meeting	Deadline	Meeting	Deadline	Meeting	Deadline
21 January 2021	7 January	11 March	25 February	13 May	29 April

27/11/2020 RhE

Ffurflen Gynnig ar gyfer Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol Craffu	
ENW'R PWYLLGOR CRAFFU	
AMSERLEN I'W HYSTYRIED	
TESTUN	
Beth sydd angen ei graffu arno (a pham)?	
Ydi'r mater yn un o bwys i drigolion/busnesau lleol?	YDI/NAC YDI
Ydi craffu yn gallu dylanwadu ar bethau a'u newid? (Os 'ydi' nodwch sut rydych chi'n meddwl y gall craffu ddylanwadu neu newid pethau)	YDI/NAC YDI
Ydi'r mater yn ymwneud â gwasanaeth neu faes sy'n tanberfformio?	YDI/NAC YDI
Ydi'r mater yn effeithio ar nifer fawr o drigolion neu ardal fawr o'r Sir? (Os 'ydi', rhowch syniad o faint y grŵp neu'r ardal yr effeithir arni)	YDI/NAC YDI
Ydi'r mater yn gysylltiedig â blaenoriaethau corfforaethol y Cyngor? (Os 'ydi' nodwch pa flaenoriaethau)	YDI/NAC YDI
Hyd y gwyddoch, oes yna rywun arall yn edrych ar y mater hwn? (Os 'oes', nodwch pwy sy'n edrych arno)	OES/NAC OES
Os derbynnir y testun ar gyfer craffu, pwy fyddai arnoch chi eisiau eu gwahodd e.e. Aelod Arweiniol, swyddogion, arbenigwyr allanol, defnyddwyr y gwasanaeth?	
Enw'r Cynghorydd/Aelod Cyfetholedig	

Dyddiad

Ystyried addasrwydd pwnc ar gyfer craffu

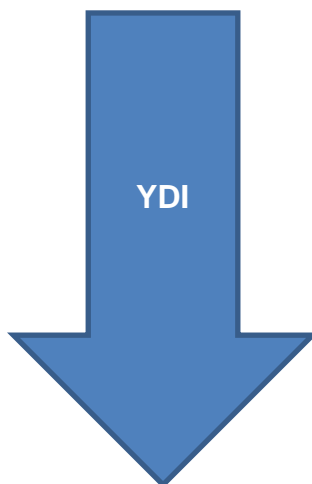
Ffurflen Gynnig / Cais a dderbyniwyd

(dylid rhoi ystyriaeth ofalus i'r rhesymau dros wneud cais)

Ydi o'n bodloni'r gofynion canlynol?

- **Diddordeb Cyhoeddus** – ydi'r mater o bwys i drigolion?
- **Effaith**– fedr craffu yn gael effaith ar bethau a'u newid?
- **Perfformiad** – ydi o'n wasanaeth neu faes sy'n tanberfformio?
- **Graddfa** – ydi o'n effeithio ar nifer o drigolion neu ardal ddaearyddol fawr?
- **Ailadrodd** – ydi'r mater yn destun craffu/ymchwiliad gan berson neu gorff arall?

Dim gweithredu pellach gan y Pwyllgor Craffu. Gellir ei gyfeirio at gorff arall neu ofyn am adroddiad er gwybodaeth.

- Penderfynu ar y canlyniadau a ddymunir
- Penderfynu ar gwmpas a swmp y gwaith craffu sydd ei angen a'r dull mwyaf priodol o graffu (h.y. adroddiad pwyllgor, ymchwiliad grŵp tasg a gorffen neu aelod cyswllt ac ati)
- Os penderfynir sefydlu grŵp tasg a gorffen, dylid penderfynu ar amserlen yr ymchwiliad, pwy fydd yn rhan o'r ymchwiliad, beth yw'r gofynion ymchwilio, a oes angen cyngor arbenigol a thystion, a beth yw'r trefniadau adrodd ac ati.

Cabinet Forward Work Plan

Meeting	Item (description / title)		Purpose of report	Cabinet Decision required (yes/no)	Author – Lead member and contact officer
15 Dec	1	Asbestos Removal Contract	To obtain permission to award the contract to the successful tenderer	Yes	Councillor Julian Thompson-Hill / Tom Booty / Sarah Wainwright
	2	DCC Community Benefit Policy	To seek Cabinet approval of the Community Benefits Policy	Yes	Councillor Julian Thompson-Hill / Karen Bellis
	3	Finance Report	To update Cabinet on the current financial position of the Council	Tbc	Councillor Julian Thompson-Hill / Steve Gadd
	4	Items from Scrutiny Committees	To consider any issues raised by Scrutiny for Cabinet's attention	Tbc	Scrutiny Coordinator
19 Jan	1	Housing Rent Setting & Housing Revenue and Capital Budgets 2021/22	To seek approval for the proposed annual rent increase for council housing and to approve the Housing Revenue Account Capital and Revenue Budgets for 2021/22 and Housing Stock Business Plan	Yes	Councillor Julian Thompson-Hill / Geoff Davies
	2	Budget 2021/22 – Final Proposals	To consider a report setting out proposals to finalise the budget for 2021/22	Tbc	Councillor Julian Thompson-Hill / Steve Gadd

Cabinet Forward Work Plan

Meeting	Item (description / title)		Purpose of report	Cabinet Decision required (yes/no)	Author – Lead member and contact officer
	3	DCC's Climate and Ecological Change Strategy (2021/22 – 2029/30)	To consider the final DCC's Climate and Ecological Change Strategy (2021/22 – 2029/30) and recommend to Council its adoption	Tbc	Councillor Brian Jones / Helen Vaughan-Evans
	4	Finance Report	To update Cabinet on the current financial position of the Council	Tbc	Councillor Julian Thompson-Hill / Steve Gadd
	5	Items from Scrutiny Committees	To consider any issues raised by Scrutiny for Cabinet's attention	Tbc	Scrutiny Coordinator
16 Feb	1	Contract Procedures Rules	To consider the reviewed contract procedures rules which will require adoption and form part of the council constitution	Tbc	Councillor Julian Thompson-Hill / Lisa Jones
	2	Finance Report	To update Cabinet on the current financial position of the Council	Tbc	Councillor Julian Thompson-Hill / Steve Gadd
	3	Items from Scrutiny Committees	To consider any issues raised by Scrutiny for Cabinet's attention	Tbc	Scrutiny Coordinator

Cabinet Forward Work Plan

Meeting	Item (description / title)		Purpose of report	Cabinet Decision required (yes/no)	Author – Lead member and contact officer
23 March	1	Awel Y Dyffryn Extra Care Housing – Appointment of Care Providers	To seek approval to appoint 2 care providers for ECH older persons and Learning Disability	Yes	Councillor Bobby Feeley / Phil Gilroy / Emily Jones-Davies
	2	Corporate Plan (Oct to Dec)	To consider a performance update on the Corporate Plan	Tbc	Councillor Julian Thompson-Hill / Iola McGregor
	3	Finance Report	To update Cabinet on the current financial position of the Council	Tbc	Councillor Julian Thompson-Hill / Steve Gadd
	4	Items from Scrutiny Committees	To consider any issues raised by Scrutiny for Cabinet's attention	Tbc	Scrutiny Coordinator
27 April	1	Finance Report	To update Cabinet on the current financial position of the Council	Tbc	Councillor Julian Thompson-Hill / Steve Gadd
	2	Items from Scrutiny Committees	To consider any issues raised by Scrutiny for Cabinet's attention	Tbc	Scrutiny Coordinator
25 May	1	Finance Report	To update Cabinet on the current financial position of the Council	Tbc	Councillor Julian Thompson-Hill / Steve Gadd

Cabinet Forward Work Plan

Meeting	Item (description / title)		Purpose of report	Cabinet Decision required (yes/no)	Author – Lead member and contact officer
	2	Items from Scrutiny Committees	To consider any issues raised by Scrutiny for Cabinet's attention	Tbc	Scrutiny Coordinator
29 June	1	Annual Performance Review	To consider the Annual Performance Review	Tbc	Councillor Julian Thompson-Hill / Iolo McGregor
	2	Finance Report	To update Cabinet on the current financial position of the Council		Councillor Julian Thompson-Hill / Steve Gadd
	3	Items from Scrutiny Committees	To consider any issues raised by Scrutiny for Cabinet's attention	Tbc	Scrutiny Coordinator

Tudalen 66

Note for officers – Cabinet Report Deadlines

<i>Meeting</i>	<i>Deadline</i>	<i>Meeting</i>	<i>Deadline</i>	<i>Meeting</i>	<i>Deadline</i>
<i>December</i>	1 December	<i>January</i>	5 January	<i>February</i>	2 February

Updated 30/11/2020 - KEJ

Cabinet Forward Work Programme.doc

Progress with Committee Resolutions

Date of Meeting	Item number and title	Resolution	Progress
Special Meeting 5 October 2020	4. Review of Cabinet Decision Relating to 21 st Century Schools Programme – Band B Proposals	<p><u>Resolved:</u> that detailed information be provided to all county councillors by early 2021 on the 21st Century Schools programme, to include –</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) background to the funding and the prioritisation process followed to determine which schools merited benefiting from investment and when; (ii) details of the investment already made in the county's schools and the current position; and (iii) a clear outline of future plans, subject to the availability of Welsh Government and Council funding, to make Denbighshire County Council schools fit for the 21st Century <p>Following the Committee agreeing the above resolution the signatories to the call-in request indicated their agreement that the request to review the Cabinet decision should no longer proceed.</p>	An item on this subject has been scheduled into the forward work programme for the Council Briefing session to be held on 15 March 2021

	<p>5. Urgent Matters: Review of Cabinet Decision Relating to Disposal of Land Adjacent to Ysgol Pendref, Denbigh</p>	<p><u>Resolved:</u> <i>to uphold the decision and to recommend to Cabinet that it -</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>(i) revisit the decision in light of the vision for future social and affordable housing as set out in the draft new national development framework 'Future Wales – the National Plan 2040';</i> <i>(ii) therefore delay the decision in relation to this particular site for 12 months until the new national development framework is agreed;</i> <i>(iii) consider options to make the land more attractive to social landlords and smaller developers by breaking it up into smaller parcels/plots; and</i> <i>(iv) does not create an oversupply of large unaffordable homes in Denbigh which do not meet the local need</i> 	<p>Cabinet considered the Committee's recommendations at its meeting on 20 October 2020, It:</p> <p>RESOLVED that Cabinet –</p> <ul style="list-style-type: none"> <i>(a) acknowledges Communities Scrutiny Committee's conclusions and recommendations following its review of the Cabinet decision of 22 September 2020, and</i> <i>(b) having reviewed their decision and taken into account the recommendations from Communities Scrutiny Committee, reaffirm the Cabinet decision made on 22 September 2020 to –</i> <ul style="list-style-type: none"> <i>(i) “approve the disposal of land adjacent to Ysgol Pendref, Denbigh outlined in red on the plan (Appendix A to the report) which is surplus to Council requirements on the</i>
--	---	--	--

			<p><i>open market for residential development and delegates authority to the Lead Member for Finance, Performance and Strategic Assets to approve the final sale, and</i></p> <p>(ii) <i>confirms it has read, understood and taken account of the Well-being Impact Assessment (Appendix B to the report) as part of its consideration”</i></p>
22 October 2020	5. Impact of the Ruthin Primary Area Review	<p>The Committee:</p> <p><i>Resolved:</i> <i>having considered the findings in the report and presented during the discussion</i></p> <p>–</p> <p>(i) <i>to receive the information on the impact of the Ruthin Primary Area Review as assessed against the seven well-being goals of the Well-being of Future Generations (Wales) Act 2015;</i></p>	<p>Lead Member and officers advised of the Committee’s recommendations.</p>

		<p>(ii) <i>to confirm that, as part of its consideration, it had read, understood and taken account of the Well-being Impact Assessment (Appendix 1);</i></p> <p>(iii) <i>that an information report be prepared for circulation to members on the economic impact on Rhewl following the closure of the school as part of the Ruthin primary area review;</i></p> <p>(iv) <i>that information be provided to members detailing the statistics of the Welsh Language Survey undertaken across Denbighshire recently; and</i></p> <p>(v) <i>that members' gratitude be conveyed to all school based, Education Service, and other Council Services' staff for their efforts and commitment in securing the delivery of education and support to the county's pupils throughout the COVID-19 pandemic.</i></p>	<p>(iii) a copy of the original report on the Impact of the Closure of Ysgol Rhewl has been included in the Information Brief circulated to members ahead of the current meeting. No request was made at that time for an economic impact report on Rhewl. Officers advise that it would be extremely difficult to undertake an economic impact assessment as Rhewl does not have any retail facilities etc. and has not had a shop for a number of years before the school closed.</p> <p>(iv) the information report on the statistics stemming from the Welsh Language Survey will be circulated to members in the near future.</p>
	<p>6. Community Benefits Policy</p>	<p><u>Resolved:</u> - <i>having considered the policy –</i></p> <p>(i) <i>to support its aims and objectives;</i></p> <p>(ii) <i>to confirm that, as part of its consideration, it had read, understood and taken account of the</i></p>	<p>Lead Member and officers advised of the Committee's recommendation and the requested amendment outlines in (ii).</p>

		<p><i>Well-being Impact Assessment (Appendix 2); and</i></p> <p><i>(iii) recommended that on page 4 of the policy, under the 'Environmental Sustainability Initiatives' section that the words "limiting pollution" be replaced by "limiting pollution where possible".</i></p>	
	<p>7. North East Wales Archives and Ruthin Gaol</p>	<p><u>Resolved:</u></p> <p><i>(i) to note the progress made to date and support the proposals for the future use of Ruthin Gaol;</i></p> <p><i>(ii) to register concerns that no contingency plans currently existed for the Archives Service or the heritage offer at Ruthin Gaol if the bid to the National Lottery Heritage Fund for funding to develop a Hub in Mold for the North East Wales Archives Service was unsuccessful; and</i></p> <p><i>(iii) that the results of the current North East Wales Archives Service Access Consultation be circulated to members for information.</i></p>	<p>Lead Member and officers informed of the Committee's recommendations.</p> <p>(iii) information report on the results of consultation exercise will be circulated to members during the December</p>
	<p>8. Scrutiny Work Programme</p>	<p><u>Resolved:</u> <i>having considered the information provided, and subject to the above observations and suggestions–</i></p>	

		<p>(i) <i>to approve the Committee's forward work programme; and</i></p> <p>(ii) <i>that an additional meeting be arranged for early February 2021 to consider matters relating to the Waste Service Remodelling Project</i></p>	<p>(ii) this additional meeting is no longer required – see main report.</p>
--	--	--	--